ספר הישר

על סוגיות השס ושאלות ותשובות

לרבינו הגדול עמוד התורה והיראה רבן של ישראל
רבנא יעקב בן רבנא מאיר צוק"ל

ראש וראשון לרבותינו בעלי התוס
וקדושת תורתו נקרא בשם

רבינו תם

הושטק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org

עם ביאור

אור לישרים

ממני

יחיאל מיכל בא"א מוה"ר אהרן הלוי עפשטיין מבאברויסק
התנה בקק זיבקאי הנליל יע"א

זיטאמיר

בדפוס הדיבני מוה"ר אברהם שלום נ' שאראו
בשנת ויעקב אש תם לפ"ק

נדפס מחדש
פעיה"ק ירושלים תובב"א
שנת תשל"ד לפ"ק

הקדמת רבינו הגדול רת זצוק"ל

קראתי בשם את הספר הזה יען כל פקודי כל ישראל בין שמועות הראשונות והגרסות אשר מעולם כי ראיתי אשר שותים מים רעים הבאים לקראת מגידי ספרים בלא שבר תרופת השבחה כי אם לחדש היו והחדש הדי זה משובח ' ואע"ג דלא רבינו גרשון מאור הגולה כל מאן דמשבש תלמודא הכי והכי תיהוי לא נמנעו מלשבש ולא די להם בגרסות הנראין פירוש לשבש כי אם בדברי התנאים והאמוראים עצמן ולא יתכן כן לכל יראי שמים כי גם ר' שלמה וקני זצ"ל אם הגיה הגירסא בפירושו הגיה אך בספרו לא הגיה כי אם שיתי מימו הגיהו על פי פירושו אשר לא מלאו לבו לעשות כן בחיי זוית בפסבת זבחים לבדת ובדקתי ומצאתי בספרים שלו כי לא הוגהו סבתיבת ידו שאם ידע אדם הלבה יכתוב פתרונו לפי ראות עיניו אם יראה אך הספרים לא יפחק שדברי התורה ענים במקומם ועשירים במקום אחר ' ואם דבר רק הוא ממנו הוא רק כראבר רבא לתלמיד' כי אתא פסק דינא דידי קמיכו לא מיקרע הקרעינהו וכו' ' ועתה אודיע בשנים ושלשה מקומות שהגיה רבינו שלמה בפיוטיו שאי אפשר לעמוד בו כי אם בגרסות הראשונות ואם ח"ו נשבש הספרים ונגידם לא ידענו עוד אמיתת הדברים לשרא ליה מרי' לרבינו שמואל אחי כי על אחת שהגיה רבינו שלמה הגיה הוא עשרים ולא עוד אלא שמחק הספרים ודעתי גם אני כי מגולל לבבו ועוסק פלפולו עשה זאת וראיתו במקומות בספרים ישנים ואינה ראיה כי גם בספרים ישנים אבתוב לך בזה הספר אשר חברו מאשר לפנינו וקורסי קיומים ישנים מושנים לא יעדום ולא בר"ח שהם גורסים אשר יעיחם נאמנים ויהיו דברי אלה קרובים לבל יראי שמים לבלתי ישבשו הספרים למוקם ולא לעשות לא הן לאו ולא לאו הן ' וכש"כ שמתוך סברת האדם שמועתו וסברת התלמוד כי מתוך ראיה מדע מעשים של ראשונים ותחליפו מעמים ולא עמדו אחרונים על דעתם בשמיעתן באשר אפרש לך בזה חבפר באונא כאונא וכל חכם עמורה ויאמר סברה לשנות סברת רביתינו אם קדם לפי דשי יביא ראיתיו שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו ' גם הספר אשר התחלתי לא לבבודי ולא לכבוד בית אבא כי אם חברו עלי חבריי כת הגולא בית בקיא ולא הניחוני אם לא זאת אעשה להם וציר ישראל יזכני לה שד דבר על בוריו ולומר דבר בשם אומרו ולא על סדר המסבת אבתוב כי אם כאשר יעלה דבר בידי ודפץ ה' בידי ועוד אני מודיע לרבים ומשמיע שלא לתגיה ספרים מתוך הוספתא ומתוך הברייתות כי אפי' מאותן הנוכרים בתלמוד אנו צריכים לתרץ ברייתא לא שמיע לי' וגם ברבה בר אבוה דאמר בארבעה לא מצינא בשיתא מצינא וגם ר יוחנן שאמר חבא תניא לה בתורת כהנים תניא בתלתי יובא וסברא בג' יחדי וגם חמצא ברייתות קבועות בתלמוד ומפרשי לה וראשי הברייתות לא ידעו ותמצאנה שם שלמה עודי תמצא במשניות דבתרות וזרעים כשמביאין אותם בתלמוד מחסרים ומקצרים איתה ב האי דתחילת שבת מים הניתנין והניצפין אינן בבי יותן וכי הא דשילה' ע"ז דר"א אומר ספק ביאה טהור ספק מגע טומאה טמא וכ ההיא דקשרו בדבר המעמידו ובספר הזה אפרשם בעזרת המאיר ל עין ' הנה כתבתי מגירסות המחוקות ועתה אבתוב לך מן המותרות למען בכבד את פני הדבר לפרש הלבה וכולן הוגהו לפי שלא ידעו פירושו של שמועה ולא אקרא עליהם הגר אחרי שלא מחקום מתוך התלמוד אף על כל המגיה מתוך שלא נראות לו סברת התלמוד קורא אני עליו רועה זו נאה וזו אינו נאה יאבד הוני של תורה וח"ו פן יתי' נתן ביגיעת בשר בעון לתג הרבה כי בכמה מקומות תהי' לחכם סברת התלמוד תמוה וכופו ההיו ישרה בעינינו בע"ב מתוך ראיה אחרות כאשר אפרש לך בהוט הציצית שזורן שמתוך סברתו עשאים בלא משזר וכן ברוב מקומות

בעזר"ה

כבוד, אנשי שלומי בכל מקומות מושבותיהם יקבלו כולם ברכות השלום ד' עליהם יחי' להטיבם ברו"ג בגוף ונפש ומאודם כשנים הטובות לברכה אבי"ד

הן לי מפץ למען לדקו יגדיל תורה וכו' על כן נתן בלב הרב וכו' ר' **יחיאל מיכל הלוי** ש' להעלות על מכבש הדפוס את ספר הישר המיוחס לרבינו תם הק' ז"ע, לבעבור כי חיש במתנה כלל ושוד כי נדפוס הקודם הגעלו בו תרולי הטעות עדי שהוא כספר המתוס עתה נתגורר הרב הנ"ל לעשות תסגרת סביב להסיר מתנו קתשוני הטעות ולבאר כל חתירה בביאורו אור לישרים ובכתבו רבנן את ביפנו הנ"ל ובאחר אתו בכתובים מהם ובאחר ירמה הרומה בתקנת הטעין מאר הזל להדפיסן **ובכן יתמבו נא אותו** בכדי שיהי' **עלידו לתרופה** לעמוד הדפסת ספר הק' הנ"ל בשלימות ק **מצוה גדולה** לקנות ספר הקדוש הנ"ל בתחיר אשר יגיע הרב ש' דברי המבקשים לכבוד התורה, **וזכות רבינו תם הקדוש יגן עליהם להטיבם ברו"ג כאשר עם לבבם לטובה אבי"ד**

נאום **אדרן** הרב המפורסם מוה' **מרדכי מטשארנאביל**

הרב הנ"ל הביאו בתורה אשר עשה לפני כ"ק מרי אדמו"ר שליט"א והוסב שבגיגיו ותתם בח"ו קדשו לתתבו לתתבו ולחזקו בהדפסת ספר הקדוש הנ"ל כתבר מעיהם רומות במכתב מרי אדם מלקים קדוש ש' ודברי קודש מתני ש' מינם גריכים סמד לתתבו עכ"ז בתחי גם לתכי כיהודה ושוד לקרא לנקם את תחב"י לחזק את ידי הרב בדבר ההדפסה את הספר הק' הנ"ל וכן לקנות את הספר הק' הנ"ל כמבואר דברי המבקשים לכבוד התורה

מאס **מנחם נחום בן לא"א** הרב המפורסם מוה' **אדרן** שליט"א

Printed in Israel

נדפס בישראל

הגדמת המפרש אור לישרים

י הי לבי תמים בחוקיך למען לא אבוש
ח בר אני מכל אשר יראוך ולשומרי פקודיך
י ראיך יראוני, וישמחו כי לדברך יחלתי
א חלי יכונו דרכי לשמר חוקיך
ל ה אני הנשיעני כי פקודיך דרשתי

מ ה נמלצו לחכי אמרתך מרבש לפי
י באני רחמיך וארוה כי תורתך שעשעי
כ חסדך חייני ואשמרה עדות פיך
ל ולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעני

ח ביני ואצרה תורתך ואשמרה בכל לב:
ל עולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני
ן אעלה רודפי דבר כי נצרתי ברבריך
י ראו ישרים וישמחו ויתבונו חסדי ה'

כל מלרי אוריתא · ורישי מתיבתא : דסלקין לעילא ותמתין לתתא · ידעין דלא כסלון בחבא לחיקרי ספרא רבא דסדין קדישא רבן דרבון לאקבלה ורים נלוהא · בוצינא דקרחיתא דרופחיי דאורייתא ; תכאסר רבה ויקירא די כפומי' לאסתכא קל קרלא מסרוקיתא · סמכתין וסומסרא וכל זו זמרתא · ריש דחטרתא קדישא · מלרין דאורייתא · די קודשא בריך הוא חדי בהון סני כי ריחו מלרי תו ס פ ת ח : דלריתו בקלטולטן כל אוריתא · ואיתו מיתו ריש דרהב די עליהון ורב חיא כוה עלי' מן קדם רבון עלמא לחיקרי' בשיא דכתיבא דאבכן קדישין · ובעמדי' דלי דאיתאמר עלי' באוריתא ; הא חד חזי דאלי לילנא רברבא דמתי עד לית

שמיא · וכתב מיחז אנן בסברא קדישא דהון אוך דאיתתמים סני מקדמיתא · עד בתריתא · ולית מלן דיכיל למיקרי בי' כדקא יאותא · ולבר מן דלא אסתכא חזא בתמתא · כל קבל דנא אנא מחודא ומסבה למרן די בשמיא דסיר בשעדי ויכיב לי שגיאה בנו סרא יקירתא ; ורתמנא הם עלנא וחברנא עלי' פירוזא וברכנא מילתא ומילתא כדקא יאות · ברוך רחמנא מלא עלנא דמלתא די ברחמי' זוכי לזמנא הדין · וכתן אפכה פומי במדוותא דליבא בטוריתא דמלרי עלמא · ומלי דרמיז באוריתא קדישא · לתמותי נשמין עלמין : ואלין מילין ספר קדמנא לתמוא :

מ פתח שפתי מישרים להמאיר אור לישרים
י אור עינים בתורתו ויחד לבבינו לאהבתו
כ י לאות נוצרנו לעשות רצונו יוצרנו
ל עלות מרום הרים לאור באור לישרים

יתברך אלא · ושבחא המתאיל · שאלאל מעמדו ובכח ויקר ועשה שלמו בחכמה ובהבונה ובדעת · וסופיה לעולמו · גדולתו וגבורתו · הפלרתו ומלחמותו · כחו ויסוד מלכותו · ותמיד ברוחו · ילד לחסד לעבדו ולייסור בעד לחבבו נפשו ומאודו כי כל אשר עשה הוא לכבודו ולטובת האדם יהודו ובזרע ישראל ויחדו בחר בו בכבל יום פעמים ליחדו · ותחדש בנעוזים מיסר לבו · ע"ש עבדו נאמיר מכה רעיר · וטוב לקבל שול תוריתו עליר · ואף גם זאת שבמיתו · אף אם בחטאיתו מחרן המדה יגליר · ועד אשר אחרן ועדל ומשוריו לא יסיר חסדו מאתו , אם אך בחוקיו התמימה תסי' מבעיר · כאשר עתה ראיר זאת בעיני שרון חוהה לתן ולהסיר בעיני כל מלכי כארץ · ולא יאתיו עליר זרה כלאה כאשר היו בימי אופל וגלמות · ברוכים הם כל מלכי הארץ הם ובריהם ונחליהם לדור דור · ובימיר אחיתו אני המדינה הקיר"ה הנסיד אלכסנדר את חסדו ומוחו תלילה לו משכת מדור דור , וכל בית ישראל שמלים בעבו ובעד אדני רבה ותפלה לאליהו · ולהכרית הקמים עליו ועל כל מוד מעשיו · יאריך ה' יחי מלכותו בימיו ובימיו תושע יהודה וישראל · ובא לציון גואל אמן ·

ועתה אבינו בשמים , בשיק ברכים · ובתלמה מקנים · עמתמה אוך ערב ובקר וצהרים · ובתוכך הקדושים המאירת עינים · הודפת אה כל אבר יעטור על עולמך אה לשבע אה לחסד · אה ליות אה לחיים ; וכנים אמיתות ישראל הודע לו את כל אלה בשבעה קולות · שאבר על הנים · ושבע לו אשר אוהם בחרת לשורר מיקדשך אשר בירושלים · גם הם ברוך זאת בכל יום פעמים · והסודך הקדושים רמוז לו באחרים הני שבע · דשבחתא בנגד הני כנגד שבעה קולות שאחר חד על הנים · על כל אלה ברית לי אמרים ; להבין מלכי המדיך הם דברי אלקים חיים ;

כי הנו בשבת ימים פרלת עולמך · ק קנמה קלב עשה אלים שנה לעמידת שלבך · יען כי אלף עלים כיום אתמול כי יעבור בעיר · וכן אם אתבון · מלאו ראיר שבכל מידה ומידה נמצאת בכל יום הסבריאים · כן עלותה מידה נסבת באלף מהאלפים מעמידת העולם : ביום הראשון ברלת

אור שמלה · אור שבעה שמים · וירא אלקים את האור כי טוב כי נראתם כי טוב תצמת בעורכך : כן באלף הראשון הספעת אך מוב שלות הפקה ותרכת ימים לנהוליך · כתיתת החסד בסיה ראשונה לחדוהיך · ובקול ה' על המים אר מסיה לנהך , ולבי כאלה ארה בקול רעם בני לוי קדושיך · אתמים הבדולים שלם · לנד מה ובניו · לא הביט לדקהך · ונתנו כבוד לפקלים ואמרו מה שדי כי מעבדך , על כן באלף השני הספלאת גבורתיך פשיה המידה בשמי' לנידוהיך · ודעת כל לנאי אלהי בכנף מבול מים · למען יכירו וידעו נגורותיך · ועמ הלים גדול ה' ומסולל מאד ובקול ה' בכח אר המיה לדקך ; כי גבורתיך היא גדולתך · וכבה והבורה מלכיך · הלא זאת אבר בים חשבי הפלגת אלקים בפלג אלה מים להבדיל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע כי ק גזרה מבריתך · ועל כי לא הבאון בפסחתה עולם ובאתון ברוחיך · לכן מנעת חוהם כי טוב ביום הבני לעירת שלמך · אחים גם אחרי כן לא האור הפרך בעולם הפעל הלאה עד כי בבנה הראשונה לאלף השלישי לן וזרח · לדק מעזרה · הוא אילון לוהכך · כי לא הי ב"ן שנה ולבור בסבריה שלימה אתוכתך · ומבר הפעל על קדושת שמך · ועבר ונסע ממקום למקום לעמד הוים ביום · וסודע לכל בחתוכה · כי לון בלהך · ואחם זולתך · וסליר לבלי עולם אור כבודך · והבנתנו לבהון בזרעו לעזות סטולתך · ולמשור לסם מתחתך · ועל כן הלרפתה כלרוף את הכסף לתמון יוכלו לקבל שול תורתך: וירדם על הר סיני ברבב רבותים אלפי שנאן קדושיך · ועל ידי כליל הפתרת אות מסה עבדך · מתאלסה תפלרתך ; שהיא המידה הבלוסית לעידותיך כי תפארת זו מתן תורה בהאר הדבו לנו קדושיך · ולקן הלוה כלזם עליה שור בזהר כסיך בנעות לסם בים הבחירה על ידי שלמה ידיקר · וכבלת מרחמים לחרים ביום השלישי לילדה שהכפלה מותם כי מוב יען שהכפלה מוכיח בתתן הורתך ובנתין קדשך · ואז מלה בחוקה ושון נגד כל הבלי שלם הזר כבוד הפלרתך · ותמיה לדקר הר ביקול ה' בהדר ועמ הלים ותחמו אלקים נגב בעדה אל , יען הורדת הזר הפלרתך לעמך ישראל בהגל

תרלך

הקדמת המפרש אור לישרים

תרלב, ואלף הרביעי זרמו אני מתחורות מתחור מגחל הוא הבית כרחשון וטיתור כקטן הוא סגיח הסני • כי כן יקטן אורו מסכינת כבודך • ומחרון שחיך, ועל הסלסה עוד לא בא כי כן נאדה הכמיתך • ולקץ כאלף סלסה ונסבו למחירה ועל כ מיתת חבר כתבה ביום. הרביעי לילרת שלחך. יען שטחטיו עבדו תאיתו • ואכלה ומדקה בית מקלחתיו • ועל כי בעיניות בדמיך נצח סבית הרביעית לעיתיתיך • לכן נמה ישראל לא יהים על בריתו שברת עם אבותיו • לבלי לבלותיו • ונשמת חתמך • על בית מתוויך • מקום משכן קדושך • שבתשבן בשוניו כתומים ד' אלקים • מעה זעמך, חבר מלחת עד לבי עמך • לא לשען קנאתך • בוסמו מקדשך • כי בעיים רשע עבוד • קיימת לת כיכל קדשך, ובעברת זמון הרימותו וגם בבר תקיבך כחייתי לרן ערכו ולשוף בסמיים מהו לת גבלת עבדיך • עד כי מלאתי בלים מר יבינון בבמעים כי קול ד' שובר ארזים הם ארזי הלבנון כלתבר בקול רבעי ברים בקולו קול עוז מיבתך • תמיים לא נקמות לתחם • ומבים ניחול על נאים לחבר לא ישבו שמך ולא אבו לעבות לעוך כלחבר ביום קרביני שרבו הבנבחר בנים מקדשך ואלף החמישי שיום לעוות • כל היום הזה והודי נספך עלי למחמתת • סמוטים סמוטים לחיבו אותנו לבטחתיו לגבעת ולכרב מסרבו בני עתיך • ולבלים ורבבות מסרו עליים על קדושת שרך • ומלם כלתבד • קידשי שם כיעוחד • ולא עבו מלאכי מעלה ד' בהוזיבו מם לחיר שמך בכל הארץ ולחיים לחרבו מבה הודך על הסיים • כי על ידי עיך ישראל בתגלות ובתקבת בשלמיך • ולא גם זאת ממנו בפלאת • עד כי מבגדל בתלבות • ובגרות טרלות • ברחם לם דת התורה ביחר בחת • יען לא הוסיע אור הרוזלמי והבבלי • ובבן בטבלאי והגאונים וכזאבר בריקע ובבר אור עוריתך ולקן סלאף בלזה זמנו מיוריי אור בעלי חסופות רבותינו הלרבנים ועל נגלם רבינו הקדמים הרחבר ובבו בבל חדם בוס הבתלמוד • ה' • מם עתיקו מחבטוחיך • הוא הדבר אבר בקול המיבו בבים בקולו קול עוז מבית לבקך קול ד' מולב לרחבות אש כי לא חובבה לה יחדיו לם דת התורה ולבנות לם הגזרות כמידה החרישית למיוחיך בבוא הור התורה והיא מידת הדין כפי בעולו קדוסיך הוא הדבר אבר בבו בלים הרבינו לאלקים עוזיו כי עוז הוא התורה ואלקים הוא מידת דיבך • הוא הדבר אבר נילו לבו קדוסיך לון התורה נקבית אלא ביבוריים ואחרי הבבר אבר הבסרו ולא מיבוריבך תלידנו • הוא הדבר אבר בחלת ביום החמישי והחלמים הבזמים ובבם הרי' הבומבת ועיב כבי עובבו על פני הקים הבים יען ר"י כתבים עליו לבלעו • ובחייתי יבר מבפו לתמבו • לחיים גם בזורי לאלך עבו מוגב בוגב בבים • ובומידו לאלבן קדוסת הבורה ובבו בוגב בבמבית נפבם על קדוסת בבך • ובוגב תבם • הבלוקה אך לחיבה • פבבו לוחלבם לבמבך • ד' מם רבו מבבבן • ובבים הבלת הבלת אחרבמו מלחבמו • בבחבוה בחת בחבה ובבם ובחיתי אבן ואחרי בן בחת אלהם יען כי הוא יסור מלבוהך הוא יסוד תוסד לבומם בבודך • הוא הבריח הבמבן הבבבית יון הקלה אל הקלה • מקלת אחבן עד קלם הבמים • הוא אבר במעבו ובמחבמתו תחבה הוא הבמבות • בשתיה בום ובשבן תחת • הם לבובם ובתת • הם לבפל למחמות ובתת • כן באלף הששי הלוא מחזה מול מחזה • בחבות הבתות מהבלוה בלזה על מיחבמו מדבבו • ובעבו ולא בומה לבו • ובעלות בוא בלבו עלבו ובחבו אל בחי אחבו לבו הבבו • ואבלות בבו לא הבעד • על

מתלבת בסבבד • בחולאם והבחבדה • ובם בחבה לבת יעבב מאבי ואבי • ובחולת בת יבולה בלזה ובעבה • מן בחבר לא בבלה יב • לחמבם אל בבון נחל דעב • בבי עולם אחבה יודע • ומי יאמר לבעבון אל בחבה • וכיון הקולר בבינה אבר בדמבה אדע • כן אמבו אחבי כל בחלאות בבלבות בחם מבבו לבוע • שבי • בבלאים מבבך • שחות לב' עבה אבמו אבים ובקבים בלי לוחה ובלי בבן • יהבבבו כל מלבי אבן • ויזבו לבילת בן בבן • ובי' ב' לאבך על כל בלבן • אמן • ובמבין יבין אם אבר בבבו לוין • ואם קול בבבו אבר בד בן יבי מבינך • אך כבוד אלקים בבבר דבר • ובמן הבא מבבבה מבל בבי' ומי יבום בבם • לבגיד מבאם אבם בלבך • ובבה אם בבא עין עד בבמיו דבומיו • הבבבה בלומה בבינו • בב הבינו בבומלב בבן מובבו • ואמבו בוזים מובבים בבלבהיו • ולוח כי הובות לי' שובבים אמבו על בבבינו • בבבל אחת לא בבבום הבבמל בבבינו • ובבבו ובבו ובל בבבים אבמו בבבבבם בל בבבבבל עליו בבל הובם בבבינו • ולא בבבו ובל בבבל אבמר בבבבבבם בבבבבבל בבבבבבל בבבבבבל

חמש עשרה נשים פרק א

א בשמעתא

א (א) סד ואין לי אלא נרושין מנין וס' מיטב שאת וס' כ"ל: (ב) ופירוש עפוכים הוא כדי לפרש וס' כ"ל: (ג) וקביא לי וס' לאיר סמיון גרמה דיהא בלא מדברי רבינו והוא מתלמידו בל' דברי רבינו לתשבר יבמות: ומצי כן בלאיהו מקומות בספר זה וכ"ל לתיקרי גרה בלא במקום מלוה וקביא לן עבה מסכרת דעפצין וס' עד בס"ד הם דברי רבינו ומן וקביא לי עד וקביא לן הוא הגה"ם מתלמידו להקשות עליו ואני מבאר מונה רבינו בס"ד וטוכם הגא"ה ודברי רבינו מפוירים בכמם י דע דלקמן דף מ' : אמר רבא: פרוס לא מיפרין קלא לי לאפרין קלא לי לעפרין: קלא לאיבר גרה ופרין הוא אין לי אלא היא וס' ומבני מפרס גרה ופרין מ"ב עמוס דלא גרין קרא בפוס דאין בכם חוסס ל"א שיב בו כרם גרה אתי וס' ומבני רב אחא הה"ק אמר: דלכא דלגה אתי לא גרין קרא כי מיפרין קרא קרא לפרסי: ומקבו האמר בד"ה כי מיפרין מוך עשה דלא גרין קרא בפוס אין לי אלא היא וס' ומבני מפרס גרה ופרין מ"ב עמוס דלא גרין קרא בפוס חוסס ל"א שיב בו כרם גרה אתי וס' ומבני רב אחא הה"ק אמר: דלכא דלגה אתי לא גרין קרא כי מיפרין מוך עשה דלא גרין קרא בפוס אין לי אלא הוא הוא אין לי אלא הוא הוא אין לי אלא הוא הוא

בפ"ע ואח"כ חיבים ולפ"ז מיוסבים כל הקיבוה על הב"ש ז"ל וכלאים כ"ליים הוי כלאים גמור דכ"ל בפ"ע יש בו שוע מוי וזוז וגם דברי רמב"ם מיוסדים הן גם בפיבוהו גם בחיבורו וגם"ז דבריו תמוהים לחיך עיין בו היטיב ואולי דבינו מתבה ת' אין לאסור מבוס כלאים אלא מוי ואחיז בגאחד לא הלבם בעסמי דבר בהאה שוע מוי וזוז ודקדק מר"ן הל"מ מדפחח בחרחי וסיים בחלא ס"מ דבשוע בלבד אסור לא דקשא מה טועל בזה אבל אחת מבוס דשוע בלא מוי וזוז ובכהה לה כמן בלבדים אבל מוי וזוז בלא שוע לא מבהה לה הן לפיבוש"ש דשוע הוא הבהור בחבקר ולולי בכל בגד קודם הבוי טוריקן לוחו הבלא"ה לא לבוה יפה והן לחרמב"ם בפ' הי"בבה דשוע הוא מחחק פני הבגד ג"כ לבל בגד עבין בן ואין דרך לחיות מוי וזוז בלא שוע וה"ם דחבהיבו אין אסור מבוס כלאים וכו' וכ"ל לבוע דהיא בהחלת בל בגד לריך ביסיו עדיין מוי וזוז ובפיקר לחורות לבלדים דהם בה שוע בלבד אין איסורים מן הבוכה ואח"כ בחבאה בו' שבה לו בהבת דמדבנן אף בל אחד בפ"ע אסור עי"ש ועפ"ם הירושלמי בחבאה הר"ש בריבה כו' יש לנו לפרש הבוכה לאוחן אחר אך אב"ת וחבחין יבין עוד ל"ל דמה בפיבה"י בוה הוא חריב הוא לאו דוחקא וה"ה בזאר הוי אתי מחיב דבעיקר ביהיו אחר הבוי' בחחבבות חוס עם הוא בא מבוס דוב בגדים הבינים לבני בקר בל"ש לובבא דאחרב ולבן אחרים הי כלאים דאחרים דבוים בזאר בחיבה בבוחבי בחיל חבלא מוי ובזאר בעין בחילה בזאר ובוחבה זה בלאחבוים ובבוסב ת"ח בו' ואחפי' לחרמב"ם בפ"ח מה' איסוי הבי' י' דלאו לעיקבא הוא לחיות בזאר ח"מ עיקר ביאור הבי הוא דוקא בהבה בזאר בחיובה ומבבלי ובי"ל בהבבת הבלא"ל ובבא"ח וכמ"ש ובוב דאחבוים ואחבוים פליני עליו והחמ"ל בם פוסל אפי' בדיעבד הם לא היו בזאר לבחן ולפ"ז הה בהבב הבי"ם הפר בגד אחד בבל בבחן וכו' אז בחבר בגד אחר בחוטין בבחן וכו' לא בחוטין יבוא דוקא בזאר זה הוא איסור הוה ועי' בעירובין ל"ו דיש חוטין בזאר ובחרמב"ם פ"ב מה' איסוי הבי' ז' ותף לם נאחר דזה דוחק ע"פ ובחיבורו חזר בו מפיבוחו לחבבה עכ"פ הבעיין אחת לבבות דעה הבלאחבוים ואולי לחיבין בחידה ס"ח: הלי חחן דחחי הוחת וכו' מיידי בחוחים שאינם בזאר ובזה יבוחו דברי הב"י ודבינו וכל הבלאחבוים הם על מקומו בבלום ודאיחי לבר"ם בבהב דחוכרח חיבולחי דעה הוא חריב וכוונתו בחוכה בחלי דלחריבן בם סוף בלחים אלו חבינן שבם ולא רבינן בוה הוינן חריבן הא לבוה חוחר בה אלא בחבה בן אלא פיף

בטיטון לנחיבי בעינן בבוין בבחייר בחבחייר בדי בעיבה בחיבה לבחיבה בעולה אלא בהבבלבו בבוין בבחייר בבחייר בבחייר

הניחא לר' ישבב "ואי לאפוקי מדר' סימאי קאתי דקתני בתחלת אלו נערות ובשילהי קידושין חיפוק ליה מפירוקא דרבן גמליאל דמעמי' דנפשי' קאמר דכל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר אפילו חייבי עשה אי אמרת רבא על יבמתו בעשה אלא רבי עיקר הגירס דלא תעשה אליבא דר' יוחנן (ואפי') (ב) ואגב הך מפרישנא דהא גרסינן בהבא על יבמתו נבי העראה יבמה לשוק (נ"ה ע"ב) פרי' תלמוד' אי למ"ד בלאו אי למ"ד בעש"ל דל"ג דלא צריך דהא לעיל פריך חייבי לאווין וסתם חייבי עשה ובבולהין יבמה לשוק מיהדר ומיתני ל"ל (ג) ועוד דהא תנן בראשה שהלכה בנה ובעלה למדינת הים ואמרה לה מת בעלך ואח"כ מת בנה וניסת וכו' הולד ממזר ר' עקיבא דאמר יש ממזר מחייבי לאוין ואי גרס רבי למ"ד בעשה עשה הא דאמר סתמא חייבי לאוין הן אפילו לשמואל דמיסתפקא ליה תפשוט ליה מברייתא דחייבי לאוין הן ותידוי נמי חיובתא דרב (ד) ועוד נמי דלרב נמי אמרינן בשילהי קידושין מה יבמה דחייבי לאוין לא תפסי בה קידושין דמאן שמעית ליה דאמר אין קידושין תופסין ביבמה וקא קרי ליה חייבי לאוין ועוד לרב נמי משנה זו דרבי ישבב דאמר כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר והיפשוט מיניה דר' ישבב לאו לאפוקי מדר' סימאי קאתי אלא מעמא דנפשי' קאמר אלא וודאי ל"ג לכל הך מילתא דיבמא לשוק דב"ע יבמה לשוק בלאו ופלוגתא דרב בהאשה רבה רבי איתא אמר רב מניין שאין קידושין תופסין ביבמה שנאמר לא תהי' אשת המת החוצה לאיש זר לא יהא בה הייה לזר ולאו נמי דאית ב' כדקאי קאי ומדאפקי' בלשון הוי' קרייך שמואל אמר בעניותינו צריכא גט מספקא ל' אי לאלו גרידא הוא דאתי (ה) והא דכתיב הוא אורחא דקרא אי דלאו יהא בי' הוי' ליר נמי קאמר ולאו דיריה כדקאי והיינו דקרי ליבמה לשוק לעיל חייבי לאווין בברייתא דר' עקיבא (ו) כללא דמילתא הבא על ארוסתו בלאו דכתיב אשר לא יבנה בית אחיו כיון שלא בנה לא יבנה ועל צרת בנותיו נמי בלאו כיון שלא בנה נמי אוהו בית שנפטר' שוב לא יפנה דמה לי אם פשוט צרות ע"י חליצה מה לי ע"י בנים ותלמודא דנקט בית אחד הוא בונה ולא ב' בתים בית אחד הוא חולץ ואין חולץ ב' בתים וירמא נקט ואזיל (ו) ויבמה לשוק בלאו מלא תהי' אשת המת החוצה בין לרב בין לשמואל לאו דיריה לא פקע:

ד' ד' ע"א מגין כמוכן כומה יכם

ד אבע"א משום דמופנה דא"כ ליבתו' דרבנ' לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו למה לי ש"מ לאפנויי' מאביו קאמר דמופנה דאי מלא יגלה כנף אביו לאוקמי בשומרת יבם כדאמרינן בפרק נושאין על האנוסה (א) ולעבור עליה ג' לאווין מ"מ דר' יהודא משום דרבי' היבא דאיכא למידרש לא מוקמינן בלאו יתירה ובשומרת יבם ליתא אלא שתי לאווין חד משום יבם וחד משום יבמה לשוק א"כ לאו משום סמוכין קא דרישי לה אלא משום דאיכא לאוקמי ב"מ אלא וודאי בשומרת יבם סבירה ליה חייב עלה ג' לאווין כרבנן ומהא דסמוכין מפיק אנוסת אביו וה"מ ליכתוב קרא לא יגלה כנף דבשומרת יבם מיירי אביו דמיותר למה לי ש"מ לאפנויי רת"מ ופר"ח לא מצאתי יותר מפ' א':

ארבעה אחין פרק ג

ד' ל"ד ע"ב מגין ב' מחים שקידמו ב' נשים והחליפו

ה ב' אחים שקידשו ב' נשים ובשעת כניסתן לחופה החליפו וכו' ומוקי בגמ' דאיכא שש עשרה חנוכות משום אשת איש ומשום אשת אח ומשום ארוסת אשה ומשום נדה

כמה ביתה מ"כ למה לי' לתיפרך יבמה לשוק מ"ל ואמ"ג דהגמ' פריך לה בחמה מכ"ז מלי סליק אדעתא דתקנין אלא ודאי דל"ג לה כלל ופריך לתוכיח כל זה מכוניא דגמ' : (ג) ושד דסא תקן דף ק"ב ' כתבה שכלה וכו' כולל ממזר ואמרינן עלה בברייתא' זו דמרי ר"ש וסי' ולא נגרם בכי נח"ד בשבה עבה כא אמר מחיי לאוין הכ ובשמואל דמסתפקא לי וכו' ל"ל ולא"ל דלתיך אפשר דלאחר לאוכר לומר דלרב יבמה לשוק אינה בלאו אלא בעבה הא ע"ז המשבה חנוכה בברייתא דרבי ר"ע אלמר אין קידושין תופסין בחל"ל מחלת מפסק דהכיא דמבמתיו הוי הל"ל ה"ל מלי מסקקא ליה לשמואל מיסקום לי' מברייתא דלא ברב אחדבתא מזו הברייתא הוי היובתא לרב אבי דעל"ד ל"ק כלל לפירש"י דבא דאמר זו דמרי ר"ע דאמר אין קידושין תופסין בח"ל היינו מכוח דר"ע אחר כן בעלות אבל אין לו ולי' דגם היבמה דגמ' לשוק הוי ל"ל ובעל לומר דהוי הייבי עבה דה ב"כ לר"ע אלמר דר' ישבב אין קידושין תופסין ודו"ק : (ד) ושד דאמרינן בפ"ג דקידושין דף ב"ח ' ומה יבמה בהיא בלאו לא תפסי בה קידושין ומתקן בתמה לי' דאמר אין קידושין תופסין ביבמה רב וקא קרי לה חייבי לאוין וכו' בפ"ל ועי' בתוס' ס"ם החולץ ד"ה לי לרב: (ה) והא דכתיב הכי' אורחא דקרא הוא לא דלא הכי' בה הוי' לזר ולזר מי אמר לאחר ולאו דיריי' כדקאי קאי והיינו דקרי ליבמה לשוק וט' בפ"ל : (ו) בללא דמילתא הבא על נדת מלוכתו בלאו וכו' ' ועל נדה בעוכתו נמי בלאו כיון בלא בנה אוהו בית בעבה וכו' ' מבמע לבתוכה דהוי לאו הבא מכלל בנה ביבמה דמעמד הבבנה לא לא"ה פירש"י דמה לי נדה תלוהה לו נדה בעוכתו והא דנקט הלמודא בעלמא בית אחד הוא בונה וכו' ' מבמע לבתוכה דהוי לאו הבא מכלל בנה ביבמה דמכוון הבא לאו עיקר דבבא מכוון בלא בנה בוב לא יבנה : (ז) ויבמה לשוק בלאו דיריה הלא בנה בוב לא יבנה : וכו' ' בפ"ל

ד (א) ולעבור עליה ג' לאוין ואיכא דר' יהודה מבוה הבל הכי דאיכא דאיכא לאיבדא לא מוקמינן בלאוי יהודה ובשומרת יבם לא אמר בני לאוין חד מבוה דוהו והד יבוה יבמה לשוק ל"ב לאו מבוה בחיבוה הא דרש לה אלא מבוה דליכא לאוקמי בעיין לאחר אלא ודלו וכו בפ"ל ביאור דבריו בשנית יהודה בריבן בתוקים בריבא דלא נגלה ואיסרב מבוה דפ"ל לא מני לאוקמי בלאוי יהודה לזה ויקבה רבינו דל"ב ליל מבוה בחוכין דרש לה לאיבה הבין אלא מבוה דבלאוקן אחר ל"ה לייבב הקרא אלא ודלו דל' ' לזה לי ' ל"ב בבבן ואיבלא דאיבו מיוחר רק אבין ואין לו בוב מבבעות רק מבוה בחוכין דרש לה לקבה לאבוה אבין ורש לעיין אמר מ"ל ל"ל דבבוחרת יבם בל אבין שבר בנ' לאין לאבוה אבין לא אבין ל"ל רק לאבוה אבין ואם יוקבה לך ל"ב בחוכין בחה לי ' ' בלאוה אלא דלא בחוה בוב לה דרש בחוכין בחו בבל בחוה בוב אלא דרש בחוכין ובב לאיר דל"ב לייבב בהיבר לא בנבה בנב אבין ולא יקח הוב לה לבה אבין ולוכחה לבבן אלא לאבוה בבחיבה לא לבבה בבבה בבבן אלא ודלו דלו לבבה בבבה בבבן אלא בבבה בבבן אלא בבבה בבבן אלא

נדה ובאיסור בת אחת וקבעי תלמודא בשלמא בולן משבחת ליה בבת אחת כגון רשוו אינהו האנשים שליח (א) ושוו אינהו שליח ופנע שליח בשליח אלא נדות היכי משבחת לה מי יצמצם פתח נידותן בגדולהן וקידושיהן בבת אחת אמר רב עמרם (ב) אמרי בבי רב ה"ג בכל הספרים הקדמונים וגם בתשובות בשד על גבי גחלים אלא שטעו התשובה בפירש השמועה בשופעת מתוך ג' לאחר ג' (ג) לאחייביי אינהו האנשים דלאו אפירושא דשוו אינהו שליח וכו' קאי אלא ה"פ בשלמא בולהו משבחת לה וכו' אלא נדה היכי משבחת לה ומשני רב עמרם בולהו משבחת לה בשופעת מתוך ג' לאחר ג' לאחייביי אינהו שכשהיו הנשים (בנות ג' שני ס ויום אחד והם היה) פחותות מבת ג' שנים כשנתקדשו לאנשים הללו ע"י קרושי אביהם שהם גדולים האנשים מיד כשהיו בנות ג' שנים ויום אחד כבר הי' נדוה וחל על האנשים איסור נידות ואיסור אשת את ואיסור אחות אשה ואיסור אשת איש בבת אחת דההי' שעתא איתחזו לביאה וחייבים על ביאתן (ד) כראמרינן במסכת נדה אבל פחות מבאן כגוותן אצבע בעין (ה) ושופעת מתוך י"ב שנה וכבר היה שופעת ובאת לאחר כן לחייבי אינהו הנשים כשהיו י"ב שנים ויום אחד נעשו גדולות ובנות עונשין וחייבת משום נדה ומשום אשה אל אתיתה וכו' אע"ג דבבת אחת אינן לנשים ולאנשים יחד ואם באת לדין ולעשות כולן בבת אחת שהיו שופעת מתוך ג' לאחר ג' ולא טבלת לא פסק שם נדה מיניהו עד לאחר י"ב והטוענים שלא ידעו ההלכה הגיה: מתוך י"ג לאחייבי אינהו ומפרשי דאעשאן אינהו שליח קאי (ו) וטעות גדול הוא בידם דמכל מקום איסור כרת לבת ג' שנים ויום אחד ומה ענין שליחות לכאן: לא מצאתי יותר מפרק

ד' אחין:

החולין פרק ד

ד' ל"ה ע"א עין שומרת יבם

ו שומרת יבם שנפלו לה נכסים וכו מתה מה יעשו בכתובתה דהיינו

(א) מנה ומאתיים ונכסי מלוג צאן ברזל הנישומים בכתובתה ובנכסי' היוצאין עמה דהיינו נכסי מלוג בש"א אנכסים הנכנסין ויוצאין עמה קיימי דהיינו נכסי מלוג בדדייק רב אשי בגמרא מדלא קתני יורשי האב עם יורשי הבעל וב"ה אומרים נכסים בחזקתן דהיינו נכסי צאן ברזל הנישים בכתיבתה ואפילו לב"ש נכסים בחזקתן דקאמרי היינו בחזקת יורשי הבעל והאי בייל להו בהדי כתובה משום דהיינו נכסי צאן ברזל (ב) ומיבעי ליה לפרושי טענת חזקה מי שהוא בידו דהוי כמו פיקדון בעל אלא שלא ניתן לגבות מחיים מנכסים הנכנסין ויוצאין בחזקת יורשי האב בהא דאי פליגא ב"ש וב"ה ב"ש אומר יחלוקו דיורשי הבעל באין לירש ויורשי האב באין לירש (ג) שהרי הן מוחזקין בהן אבל כתובה ונכסי צאן ברזל מודה ב"ש וב"ה דבחזקת הבעל דלא ניתן לגבות מחיים והא דאמר בב"ב ביש נוחלין נפל הבית עליו ועל אשתו וכו' בש"א יחלוקו וב"ה אומר נכסים בחזקתן וכתובה בחזקת יורשי הבעל וכו' התם בכולהו פליגא תרע דלא קתני התם יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב אלא יחלוקו סתמא ועוד דבבא דלעיל דנפלה בית עליו ועל מורישיו מוכיח כן והיינו טעמא דהתם ניתן כתובה לגבות מחיים דלאחר מיתת הבעל קמיירי דאית להו לב"ש שטר העומד לגבות כגבוי דמי דחשיב להו כהללו באין לירש כדמפרש בפרק החולץ (ד) וכי היכא דלא בעי תלמודא התם בחזקתן נפל הבית עליו ועל מורישיו בחזקת מי משום דפשט לי' והבא נמי לא בעי לי' דהא נבי שומרת יבם דפשט לי' כדפרישי' אבל גבי נפל הבית עליו ועל אשתו וגבי עליו ועל אמו קבעי לי': (ה) ואפילו למאן

דמפרש

תיתה בהקיצר לקרן קה ע"ז ו' לך נכ זה הוי לאחר יתיה וההם לא קלקלה רק דלאו דוקרא יכה ליסא עי"ש הוכיח:

ה (א) ומי אמר אינהו שליח וכו' ע"ל: (ב) אחרי כבי רב ה"ג בכל הספרים הקדמונים וגם בתשובות וכו' ' אלא בפש בכיומב ה"ג בכל הספרים ע"ל אלא קאי אעיקר דבריו בהתחר הכופעות תחוך ג' וכו' בחדרבת בכל הספרים הגירסא הגירסא רב"י וכן בחוב' רק בספר בבר ע"ג בתלוים הגירסא בלאו אחר רב עמרם אמר רב ע"ז הוויי רגיו דבכל הספרים הגירסא אחר רב עמרם אחרי כי רב בגמ"ד וכן הוא בפרש": (ג) לאחייביי אינהו הנשים כחוהות מבנות ג' שנים כשנתקדשו לאנשים הללו ע"י קרושי אביהם שהם גדולים הנשים מיד כשהיו בנות ג' שנים ויום אחד כבר הי' נדוה וחל עליהם איסור נידות ואיסור אשת איש ואיסור אחות אשה ואיסור אשת את דההי' שעתא איתחזו לביאה וחייבים על ביאתן (ד) כראמרינן בפרק נדה אבל פחות מבאן כגוותן אצבע בעין (ה) ושופעת מתוך י"ב שנה וכבר היה שופעת ובאת לאחר כן לחייבי אינהו הנשים כשהיו י"ב שנים ויום אחד נעשו גדולות ובנות עונשין וחייבת משום נדה ומשום אשה אל אתיתה וכו' אע"ג דבבת אחת אינן לנשים ולאנשים יחד ואם באת לדין ולעשות כולן בבת אחת שהיו שופעת מתוך ג' לאחר ג' ולא טבלת לא פסק שם נדה מיניהו עד לאחר י"ב והטוענים שלא ידעו ההלכה הגיה: מתוך י"ג לאחייבי אינהו ומפרשי דאעשאן אינהו שליח קאי (ו) וטעות גדול הוא בידם דמכל מקום איסור כרת לבת ג' שנים ויום אחד ומה ענין שליחות לכאן: לא מצאתי יותר מפרק

ד' אחין:

החולין פרק ד

ד' ל"ה ע"א עין שומרת יבם

ו שומרת יבם שנפלו לה נכסים וכו מתה מה יעשו בכתובתה דהיינו

(א) מנה ומאתיים ונכסי מלוג צאן ברזל הנישומים בכתובתה ובנכסי' היוצאין עמה דהיינו נכסי מלוג בש"א אנכסים הנכנסין ויוצאין עמה קיימי דהיינו נכסי מלוג בדדייק רב אשי בגמרא מדלא קתני יורשי האב עם יורשי הבעל וב"ה אומרים נכסים בחזקתן דהיינו נכסי צאן ברזל הנישים בכתיבתה ואפילו לב"ש נכסים בחזקתן דקאמרי היינו בחזקת יורשי הבעל והאי בייל להו בהדי כתובה משום דהיינו נכסי צאן ברזל (ב) ומיבעי ליה לפרושי טענת חזקה מי שהוא בידו דהוי כמו פיקדון בעל אלא שלא ניתן לגבות מחיים מנכסים הנכנסין ויוצאין בחזקת יורשי האב בהא דאי פליגא ב"ש וב"ה ב"ש אומר יחלוקו דיורשי הבעל באין לירש ויורשי האב באין לירש (ג) שהרי הן מוחזקין בהן אבל כתובה ונכסי צאן ברזל מודה ב"ש וב"ה דבחזקת הבעל דלא ניתן לגבות מחיים והא דאמר בב"ב ביש נוחלין נפל הבית עליו ועל אשתו וכו' בש"א יחלוקו וב"ה אומר נכסים בחזקתן וכתובה בחזקת יורשי הבעל וכו' התם בכולהו פליגא תרע דלא קתני התם יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי האב אלא יחלוקו סתמא ועוד דבבא דלעיל דנפלה בית עליו ועל מורישיו מוכיח כן והיינו טעמא דהתם ניתן כתובה לגבות מחיים דלאחר מיתת הבעל קמיירי דאית להו לב"ש שטר העומד לגבות כגבוי דמי דחשיב להו כהללו באין לירש כדמפרש בפרק החולץ (ד) וכי היכא דלא בעי תלמודא התם בחזקתן נפל הבית עליו ועל מורישיו בחזקת מי משום דפשט לי' והבא נמי לא בעי לי' דהא נבי שומרת יבם דפשט לי' כדפרישי' אבל גבי נפל הבית עליו ועל אשתו וגבי עליו ועל אמו קבעי לי': (ה) ואפילו למאן

דמפרש

דלא סוי כב"ח דנידות חל עליו אחילה מאחיסול לקדם ולא לפכות בלות עד בינגיל עכל כזה תשתע דפליגי אעיקר דינא דהם"ר דאין קבן מתו מגלוחו וכן כתב התו"ח בפ"ד מה"ל פלי' ז' מדין זה תלוי בחלוקת כס"ר וחוס' ע"ש וכן הקשה הרמב"ן בתיבוריו ליישוב בכתב וה"ל דאיתו בחסרו הקדמונים בקבעם לא עשו ולא בלוס ואין הקדמונים חולים אפי' לאחר גדלות עי"ש ובגאון בכל טפ"ר בחס"ת חלק אה"ע סי' ס"ג ס"ב הוה אומר דהחוס' חיוס חולק' בטוב הדעל רפ"ו רק דטוגחס כיון דאין מעכב קבן בלוס אחיו יכל לקדם עכשיו אף ביכל לקדם ביחוס לאחר מיגדיל לא תני עדה תעור בלוס ובכדיה דמיר ס"ד דהחוס' חולים בכוף הדין לרב"ש אין קבייחס בלוס דמי ריבייחיו לאחר דתיבי"ע בלוס ואקבל ברב"ש תבואר דהם בגוס קידש כן לאת הדגיב" תקבה זאת וכם תגלת תרם על הבריחס חו"ל דמייבי ע"ש בלוס אך לבגיבו ובכיאור הת"ח ל"ק כלל דהחוס' לבגבה בעלת נקבי הלפילו אם אחמר לבוכר דאב ג דע' עתם אין מעביחס בלוס דבדין קבלס הם אבל ע"ש עלוחס עדיפא תכוס הבלוס הוא כר דעה עכ"ש פא אין יכולים לעבות בלוס ג"כ ותיבוכי על קוביות הבלו"ש חבל לבריי הוב"ש בעיקר קוביתם תבלוס ובחלי דבריהם חיוסים ועפ"ז אבי תיה דאין מדבר הוס לבקבות בכבוגות בתה בכב"ש מבחר לבגיה לבוכר ואם ה' כן בוגתם ה' לחם לבגיה פרבש"ו ולהקבות על בבריהו בדו הרבב"ח ז ל ע"כ הבלפ"ד לבוגן דברי הוס' עם דברי הבגיו רק בחקוס חבעליו חבוכה לחך לבגיה ע"ה ובכ"ז בעיקר הדין מודים לבב"ו רק בחקבוס הקובות הבגיו וה"כ דלא הוי כב"ח דנידות חל ע"י' הבוכה [ר"ל כבבה בה ג' שנים ויום אחד] בחין יכול לקבל ולא לבבות בלות עד בינגיל וכו' [ר"ל בחלות הקדמונים דהקדמונים לא יחלו עד הגדלות ואי"כ חיסור נידה קדום] אבל אין בוגתם בחין יכול לקבל לבב גדול ועיקר קוביתם דאבלו איסור נידה קדום מכוס דאיסור בעי"ש הקדמונים לא חל רק לאחר בלוגם ולא סור נדה חל עדיין בכדיה קבה ואך בבחוב קבה בלבוגם בב"ז ל"ב לבבות הבריהם עם דברי הבגיו ובגיגה לב"ז הבעיקר הדין לא בלינה אבב"ב ויכול הקבן לקבל בקבוגתו ביחבה הקדמונים בגדלות בבלגו:

ו (א) תנה ותתיה ונכסי אלן בחזל וכו': בב"ל: (ב) ומיבעי ל' לבדוכי בטבת הזקה ריי בבחת ביחו דהוי כיון בקבן הבעל בלא ניחן לגבות מחיים ונכסים ה.נכסים וכו' בחת ובחלי בלינה וכו בב"ל ור"ל דהחלי חזקה לינה חזקה יחוכה כחו בחיגר רק חזקה הבריכה בבחה ביחו הבינן דלא ניחן לגבות מחיים ויבב בחקוס חת הלי לבן לא יחלה תחזקתן הבא"ב בבי נפל הבית עליו ועל אשתו כדהסיים הבינו לחתן ' (ג) בסברי הן מוחזקין בהם וכו' אין בוגבא דיוהבו הבב יותר מוחזקים דה"ב לחם יחלוקו אלא ר"ל דהן מוחזקים יותר תלמן ברזל דבולי בבחות הבעל אבל בבבי תלוגן הם ב"ב מוחזקין: (ד) וכי היכא דלא בעי תלמודא בהם בבי נפל הבית עליו ועל מורישיו בחזקת מי מבוס דפשט לי' והבא מתי לא בעי לי' בבי שומרת יבם מבוס דפשט לי' וכו': (ה) ואפי' למאן דמפרש וכו' • בחזקת יוכבי יבם מבוס דאין לה חב וכו' ב"ל ק ל"ל לבגיה בלבי בינבחיו בקבה מתי אפי' דקאמר הא קי"ל הבא אבל בבי הבבחיו ביחם דבין דאמרינן בבחן מיבבי בבבחן ת"ב בבה בבבחיו בחקבה מי מבוס דאין לה בבבחיו בבבחן מיבבי בבבחן ת"ב

דמפרש גבי נפל הבית עליו ועל אשתו בחזקת יורשי הבעל ואין אחר מהן מוחזק בנכסים אבל ביבמות ובכתוב גבי שומרת יבם שמתה והיבם חי וכבר באו לידו נכסי אחיו וחבה בהם קודם שמתה יבמתו אפילו לכשהמתה יבמתו ובחזקתן הן עומדין (ו) וגבי נפל הבית עליו ועל אמו מודו ב"ה דיחלוקו והיינו טעמייהו משום דיורשי הבן באים לירש מכח ירושת קורבה אבל גבי נכסי מלוג יורשי הבעל באים לירש מכח ירושת קידושין ולא מכח קורב' סברי ב"ה דנכסי מלוג בחזקת יורשי האב ואי נמי קסברי ירושת הבעל לאו דאורייתא אפילו קסברי דאורייתא לאו אלימא

כירושה גמורה :

ז אלא חלוט מצה למאי הלכתא אמר רבינא לומר שארם יוצא בה ידי חובתו בפסח ובפסחים א' פרש לחלוט ואשיאנא אלמא אין יוצאין בה בפסח (א) ל' דחלוט דפסחים כגון שעשאו דרך גדולה שאינו דומה ללחם עוני א"נ דא דאמרינן בפסחים כגון(ב)דחלטה ולא הדר אפייה לפיכרלא קרינן בי' לחם עוני אבל הך דהתולין מיירי בגון דחלטה והדר אפייה דהשתא נעשית לחם עוני אבל קורם אפ' לא :

ר' מ"ט ע"א הכל תורם כגת על נדה

ח אמר אביי הכל טורים בבא על הנדה ועל הטהורה אסתניתן קאי והבי קאמר אפילו לרבנן דבעי כרת ונדה בכרת : בנדה לא הוי ממזר כדמפרש טעמא (א) אבל לר' עקיב' דברייתא דמיירי בשאר חייבי לאוין לא קאי דהא תנן בהדיא באשה רבה דממזר הוי ובהזורק ב' משג"ות דקתני בהדיא ממזר (ב) והבי מסיק בשילהי שמעתא (ג) אביי בשומרת יבם מספקא לי' אי כרב וכו' ואי איבם קא מהדר אביי א"ב לישני לי' ואביי בר' עקיבא דברייתא מבירא לי' דמשוו לי' ממזר בראשה רבה ובהזורק ובראה תניא נמי הכל טורים בבא על הנדה וכו' אסתניתן קאי כמו כן אביי שומרת יבם מספקא לי' אי כרב אי כשמואל (ד) אי כרב דאמר לא תפסי' קידושין ביבמות ומשני ליה אביי בשאר חייבי לאוין אביי מטעמי' דנפש' קטנו שלא ידעו דברייתא זו מסייע ליה ולא הוי ברייתא דתניא בראשה רבה דתניא דברי ר' עקיבא דאמר יש ממזר מחייבי לאוין אבל חכמים אומרים אין ממזר מיבמה דאי הוה שמיע לי' הוה כייל לה יבמה בהדי נדה ושוטה ולאשמטעינן למ"ד אין קידושין דלא הוי ממזר אע"ג דאין קידושין תופסין הואיל ולאו השאר הוא ולמ"ד קידושין תופסין ולו תהי' לא תדרשו לאין קידושין תופסין ולא כן הוה בלאין דשאר והבי פלוגתא דרב ושמואל בראשה רבה אינהו לא קטנו דפשט לי' דמרב' כל חייבי לאוין מיבמה לא הוי ממזר כדתנן התם ולרבנן לא הוי ממזר כדקתני בברייתא התם אלא לגבי נמ איידי וצריכא נמ אי אין צריכא נמ אפילו לרבנן דאמרי אין צריכא נמ פשיטא לי' דלרבנן דבעי חייבי כריתות א"נ לר' עקיבא דבעי חייבי לאוין דשאר ולא הוי ממזר כדקתני בברייתא ב' בעי כרת ואין קידושין תופסין לר"ע תרתי שאר ואין קידושין תופסין והא דאמר בהתולין אמר ר' יוחנן הכל טורים בר' דאמר בנוי ובעבד וכו' ומפרש תלמודא משום דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין ור' שמעון התימני הא דחזנן התם ומוקי לה הוא הבי הכל טורים בר' דאמר אין הדברים הללו אלא בר' עקיבא ולי' לא סבירא לי' ונו' ועבד טורה דממזר הוי ואע"ג דלא הוי אלא חייבי לאוין גרידא וכו' מעמא דאין להם קידושין לא עליה ולא על אדרים : לא מצאתי יותר מהתולין :

הבא על יבמתו פרק ו

ר' ס"ב ע"ב כגון פקיד תמיו

ט אמר ר' יהושע חייב אדם לפקוד את אשתו ג"ל דפקיד' לאו דווק' תשמיש אלא כשרוצה לצאת לדרך (א) אם רחוק ממנו לא יצא לדרך אלא א"ב ישוב אלי' ופקדנה או בתשמיש או בשאר צרכו ולא ילך למרחקי בלא רעתה ופריך הא מהבא נפקא הא מהתם נפקא ואל אישך תשוקתך מלמד שראשה משתוקקת

לכן סם ודלי כתוקת הבעל יותר תחזקתה בן ל"ל ודע דתתיסה לי על רבינו ותה לא ותהם ביבמות חתום' דלמ"ד בכ"ב בחזקה יורבי אתה נב"ב הלא סלוני בהא ומאלא דלפ"ז נכסי ל"ב יותר בחזקת האתה מנכסי חלוט אתתה אבל אתתה ל"ל ל"ק כלל דהא כל עיקר דיוקא דהב תני הלא פליגי לכאורה ומרקחני יחלוקו יורבי הבעל בנכסי אתה ולא תקני לחוקר ב"ש דקתי תנכסי פליגי ולא אתחוקא ל"ב נפ"ז לי"ל בם דנכסי ל"ב בחזקת יורבי האתה רמילא דבם קיימי ל"ב בחזקת יורבי אתה ותמילא לדידי הא דקתמרי יחלוקו יורבי הבעל עם יורבי אתה דמילא דקתי תנכסי נלן בחל כמו תנכסי פליגי. (ו) וגבי נפל הבית וכו' ביחוד דכרין לחלק בם בב"ב ותה גבי נפל עליו ועל אמו לחי חולו ב"ה דיחלוקו ראוס לחידי ולחידי ספק הוא ול"ל גבי נפל עליו ועל אשתו לתה נכסי חלוט יותר בחזקה אתתה ב"ב בם ל"ב ספק יורבה ועיי' בב"ב ק"ח ל' בחוס"ש ובל"ה :

(א) ל"ל דחלוט דפסחים בעצמו נחלה וס' ס"ל : עי' כי דברי חתוס' עיי"ש אך גם הגרסא בלפעמו יש לקיים ול"ל לתליך ב"ה : (ב) דחלוט ולא הדר אפי' וכו' יש לעיין דאי לא הדר אפי' לא הוי לחם כלל כיון בטוסיתא חתוס' בפסחים ס"ו . ד"ה פרב לחלוט תרת לחתרינן דחלה אתסרה פטורה מן חלה ואמרינן מאי חלה אתסרה חלוט אבל בעלי בתים ובחוס' מתיה חולה בם כין בעלותו עבה וכין בעלותו רבה אבל תחוייבו מיירי בלפוי ול"ל דבריו לא תב"ה ובאתה לא לפעמי אלו לפעמי דחלה בחוס' מפסחים חלוט לחלוט בל בעלי בתים וכן מבמע תפיבה"ש דחלוט ב"ל בעלי בתים

חת תיבת תחיבי עי"ב ס"ב :

ח (א) אבל ל"ע דברייתא וכו' ל"ל בריתא דתתה רבה דף ל"ב : תנינא זו דברי ר"ע וכו' דלית לי' תפ' בחייבי לאוין דלמ' הוי מתחר ולא סוכר דבינו מבמה מ"ל בבמחיר בנוסחו בם"ל דזה סי' חייבי לאוין דלמ' בחמלוה בחוס' וכינו קיר בדברי בתלי דקתמר תפ' לרבנן דזה קלי תגילה וסוטה סות ל"ע דמבמתיו דסוטה סוי ג"כ חייבי לאוין דבמ' בחוס' : (ב) וכמה מסיק בבלבו בתמעתא וכו' לי' כרב וכו' ולתומנים ייבם קא מהדר אבי וכו' כמ"ל : (ג) אבי בומנים יבם קא חספקא לי' וכו' הוא דיבר בפ"ע ודברי מבוכרים מלה וסוגיה בסחרת ולעמ"ד בלה דבינו לרב בזה לרב אחרת ולא מבני חתום' דקבה לבנרכיבם בבתבו דאבי לבני לא נקיב בומנים יבם בבוס דבמא תפסי בה קידושין ואין בוס בוסה לבמעינו ותיתה לאמעינן בא בוסה דתפסי בה קידושין בתו לבמאל בבתבו בבעמה דאלת מבתיעינו בברייתא לבן דע לאלק עכ"ז עיקר דבריהם בתוקם לבן דעת רבינו לאבבי בומנים יבם הוי ג"כ לאו דבמר בתו סוטה ומחויב בנוסחו דהוי לאו דבמר מבוס דע"י תיסוה בתו בתו בן בומנים יבם ג"כ ע"י תיסוה בא ומכי דבחוס' בעיבה לבבי בבינ בם"ל דמיקרי לאו דבמר ואבבי לא ידע בך ברייתא דהבה בבה לבחוס' לא בו מחזר ומוכח בם דבע"כ לא מיקרי לאו דבמר וכן בך ברייתא דבבל תודים וכו' דמסייע לי' לאבבי בבינה בוסוה בינ מוכח דלא מיקרי לאו דבמר בתו ולא ידע ברייתא זו ג"כ נמלא דלבבית

דמי לי' לתרוץ בבינ דלין קידושין תופסין ביבמה ודלא דהוי ממזר לר"ע לקי לתמנתיו דבעי לאו דבמר ולע"ל לתרא מתיפין דבמה בבה בתמנתיו ולמתולא דקידושין תופסין ודלא דלא הוי ממזר ושיבחים לומר דבא בהתמה בבה דהולד ממזר ריעו מדרבנן בתו בתמנתיו אומרים מ"ב בבל לבב בבינה לי' דלא הוה לאו דבמר בתומנתיו מבריתא דבבינה ולמתולא. בבינ דלא הוי ממזר לר"ע ולמ"ל דקידושין תופסין בבינה ולמ"ל

שנתנו הכתוב לו רבות לא יצא לא לא כדכתיב: (ב) חד קרא וכו' אם אינה נדה ויבעל על לבה וכו' יש לעיין אם אינה נדה אינה יפקדנה בהמים ופיל דמ"ל לרבינו דמשמע אלינעא דנר' אלון אילוף בכנסי הטוב כין אם היא נדה או לא מקשאחר לא מיגרעת אלא לאשתו נדה לאשתו נדה ודא אחה ולדבריו מוכרח לאחר את דאמרינן בעירובין ק'. ולאחר שכאשה מכהוקקת על מעלה בכעה בהוא יוצא לדרך הר בקיקה לא הבאים כדפיכה ר' הלא בקיקה בדברים רע"ג דנכיכובינו הוה ל' לומר חפ' אכהו נדה אם אין זה ראי' דהא לעיכרה רש"י ופירובו ליה לא אחר לבי' סיוך לומהה לא אלא ודאי דבן אלא סיגנין הלכון. (ג) כדאחרינן מיחין הוה הגיעור בע"ז ס ה' ובוכה עוכה אינה בהלעוה אלינו נחבאים ומו' מל ל לא ידעתי הה נס לבירש"י עוכה לא הקי' לחבאים רק על' הרין סבייך לומהה אך רשם הבירש"י הלי עב"ם ע' עיין הגאים מכא כ נפרומבו לבן סולבך מה (ד) ומי בכבוא דבר הלכות לא לקרינן לי' הזרהה הה ומה כ"ל: (ה) חדבלא ידהה דבר הכנות ומ' יוה קוכ"ל אחרת ור"ל לא בנינה בע"כ הוא מבומעבה לא כבפיא לדרך לבחר עיין ראו הוכה דאוריהה כבל אין עוכה דמוזהר על ושוהה לא יבעו ויעיבה בעיבה מבכיבה מוהרה בוהרה אחבי הבה נא יוא לדרך ולא ידרה אחה כוון דבכות הא' ו' (ו) הבל נפי הה בפיבבי ה"ם בלם בלינו לבחה לבבר הבבות יבוב לבינו ויבקוד אחבו אבל לא לבבר ובוה בעיה אימיך ואיתעב ולא בעיה בעוב ע"כ ויחקום שהוא בם לא יבבה וכו' כמ"ע ומ"ם מבום הבי מיתי נקבן בכיבך הבכבד אבבו וכו' ר"ל דבירש"י דקאי על הבחים לא בייך זה בעיין ביבה אבל לבינו בפיר הא סייבי' אבום הבם זה הא רק בכוד בעלאה לגלוהה ולפיבה ולבבר על נבם ולינוב ממבה כבות ומב"ה חייתי הך בבייתא דאבות בבבבה

• (א) הבות לי וכו' בבעה דוחקו אבעיב דעבירה הבעיד הם לומר דבהם מיבי בהוא חייב להבוסה ואילבין אחרו וכו' ה"ל ומ"ם ומוחן לו בע"כ בזוב ר"ל אח"כ בבאחרן אחרה לבבות הבבבון ואבוהים הבבייו עם בבבי הבוב: בבבהבין ע"ז. ד"ה ואחרה ע"ב"ם והם בבהב הם הוא רעות הבעבה לו נהה זו נזר בבון זיבורא וכו' דבי' הבב [הוא ר"ב"ן] בבון חייביי וכו' בע"ז ס"ה: וכו' ומ"ל כיו בבם בלבבי אחר יש הרוכר אבל הבי דבריב תעבדים זה לזה כיו בבלן הבאיה עבה הוא מוב בלאה תיבירי הבוכה אבל הוא בע אחבי בן בבידחוק אחרו בחלוה ובן לבוכך מ"ל דיב הבה ביעוי בין בבבי בבינו לבין דבבי הבוב' בבבלן. ובחגיגה הי' •

ובבהבדין ע"ז: דו"ק יהבבה:

יא (א) בפרק בל בעה דף ל"ד ד' דאחיר הבם הבא באחל נבא בל בית רבי הי' ובו' ביחבם לו וכו' בל"ל. (ב) בבון לעבבה לו בה בעיבבון ר"ו ' מבום מינו דאי בעי מיבבע"ב אי לבבבוב אב בבבה אבי אמו מיבבר אבל הבלים בב בינוי ליבבל ליבן לבלבו אב לבבבה בחה מבבינו אבוב דבוביה דאבבלה [ר"ל בחבוה בהבה הבבר בבבבה] [ר"ל בבחלה] בעינן בבחה בבליקין דף ל"ה • ואמרינן הבם אמבה הוה בבעה

ד' ס"ו ע"ב עין הבעה בבעה דוחקו

ד' ס"ו ע"ב בהן בבבר פרה מיבבראל אבא יאבילנה בבבעי הבומה

ער בעל בשעה שהוא יוצא לדרך ומסתמא כיון שמתאונה עליו יש לו לפוקדה דהמכבד אשתו כניפו אמר: בסמוך עליו הכתוב אומר אז תקרא וה' יענה ומשני אמר רב יוסף לא נצרכ' אלא לאשתו נדה ה"ג בבר הספרים הישנים וה"פ (ב) חד קרא משמע לן דחייב לפוקדה אם אינה נדה ודבר ער רבה טענה שלימה וקרא אחרינא משמע לן שאפילו אשתו נדה יש לו לפוקדה וכמה אמר רבא עונה ואע פ שאסורה בתשמיש שמחה הוי לה הואיל ורוצה לצאת לדרך כדאמרינן בעירובין הישן בקליעה שאיש ואשתו ישנים בה עליו הכתוב אומר נשי עמי תגרשון מבית העונוגיה ואמר רב יוסף התם אפילו אשתו נדה ארמא שמחה היא לה ה נ צריך לפוקדה אפילו היא נדה (ג) כדאמרינן מניחין תחת הציגור שמימו מקריחין וכמה אביר רבא עונה וטובא דאמר בתלמוד שאינן להשמיש ומה שהני בספרים לא נצרכה ארא סמוך לוסהה שיבוש גדול הגיה לפי שסברה דפקיד' היינו השמיש הדא דבשבועות מובית דסמוך לוסהה דאורייהא ועוד קאמר הני מילי לדבר הרשות (ד) וכי בשביל דבר הרשות אבדי' לי' והידרדרם את בני ישראל דמוקמינן סמוך לוסהה (ה) אדרבה ידחה דבר הרשות ולא' יצא לדבר הרשות בסמוך לוסהה ויתקיימו ב' מקראו' הללו (ו) אבל לפי מה שפרשתי אני שפיר שאם אינו לצאת לדבר הרשות ישוב לביתו ויפקוד אשתו דלמא אצטרך וממנע ולא עביד מצוה אלא ממקום שהוא שם לא יטרח לשוב לביתו: לפקוד אשתו משום הכי מיתי לקמן בסמוך המכבד אשתו וכו':

• **המלוה** לעני כ"ע בשעת דוחקו עליו הכתיב אומר אז תקרא וה' יענה

ד' ס ג ע"א עין הבעה בבעה דוחקו

(א) קשיא לי האמר בחגיגה פרק א מאי רעות רבות וצרות רעות שנעשה צרות זו לזו כגון זיבורא ועקרבא שמואל אמר זה הממציא מעות רעני בשעת דוחקו משמע כשהוא חייב לפרנסה ומוליכין אותו לבית האסורין והוא מתנו ואומר מי יולני מעות וחבירו אומר לו אני ארוה אותה על ביתך או על משכון אחר ונותן לו בעל בחרו בזול זה הוא רעות שנעשה לו צרות זו לזו כגון זיבורא ועקרבא פירש הרב כגון חמימי ריזבורא וקדיר לעקרבא וחילופא סכנה' וזהו צרת זו לזו שאין לו תקנה: לא נמצא יותר מהבא על יבמתו:

אלמנה לכה ג פרק ז

יא כהן ששכר פרה מישראל אע פ שמזונותיה עליו לא יאכילנה כרשיני תרומה קשיא לרבינו והלא הרומה מותרת בהנאה (א) בפרק כל שעה ועוד דאמר התם אבא שאול גבל של ר יהודא הי' ודי' מחמם לו חמין בתרומה שנטמאת ונראה לי שהנאת תרומה (ב) כגון לערב לו בה מינו דאי בעי מיתשל לסמוך ולישב על גבי קופת שאור ולמוכרה אם נפלה מבית אבי אביו אבל לאובלה לישראל או לכלבו או להסיקה תחת תבשילו אסור דהויא דומי' דאבילה היחר הסקה בעינן בבמה מדליקין ופשוט התם אמרה תורה בשעת ביעור' תהני מינה ולכהן

ד' ע"ה ע"א עין סריס המה

יב אמר רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה שמעתי מפי חכמים ביבנה כל מי שאין לו אלא ביצה

קאמר וכן מוכיח בטעמא טובא דאיכא התם (ג) ועוד שנינו מדליקין במבואה האפלים ועל גבי חורין וברשות כהן ובתוספת' תרומות מוכח ששמן שריפה ברשות כהן אבל ישראל ברשות עצמו אסור (ד) והא איכא דאבא שאול לנכרים של ר' יהודא הוה עביד וברשות כהן דמי והכי נמי אמרינן גבי תרומה טמאה הוה לה להסיקה תחת תבשילך דמשמרה תרומתי כריב וגם אסור לפני בלבו שאפילו לעשות מפירות הרומה יין הפוחים ויין אסור מפני שמפסידה אבל לישב עליה ולמוכרה מותר שכל הנאה שהוא דרך אבילה אסורים לזרים שמבלה אותו וגם גבי משמרת תרומה אבל דבר שאין מבלה אותו ואין מפסידה מותר לזרים וגם לגבי תרומה ביד כהן: לא נמצא יותר:

הערל פרק ח

יב (א) הלויה כב' רחוק ד' מ"ב : ר' יחיאל וט' מ"ב וכו' כ"ל : בין בנכנסו בינו לאחר בתרוויהו פסלה לכל בתרא לא והא דקתני אפי' אחד מהם וס' דבתוסי בינה לאחר פסל וכו' כ"ל . הא רבו מחזיקים ביצפל הא קיימון וכו' ור"ל כיון דקידושין תפסי ל"ב הוויין ל"ל נשוחה ואם תאמר באינם מולידים והבנים מלחרים הרי כם מחזיקים ודע שהבנים אינו מבית הבית' מיהומלוי פלגה בר"ש בתו בתביים בחוס' ואולי ויכני קנים הרא"ם : בחוכה ויסוף דברי הימומלוי הרי ישראל בנו בל ריב"ל מיני בידי בנים המיים בם מהן לאמר בידי אדם בגול בידי בנים בבר ריי בנו בל ריב"ל הרי ריפורם המיני בידי בנים ובאיהרב"ל ריב"ם ס"ר : בתב דהעלה בר"ת ור"י ור"ם הקן וכו' כי הם בלאמר ריהומלוי הוא הבלוף בעדה אבל האמת אינו כן בדברי הבנים בם הם לאחר בר בפת קויי ר"ח בכולה הבנן והן אחת דמיה אין לחוש בל בך הבל"פ הדם"ד לומר הר"י מיני בידי בנים בנים לאם לפי החבקה שבל שיר הדבר מולי הבנן ר"ל ולא פליני הן בתב הרב בבל ר"ל לוה ה' ביי"ם אבל בל"פ הברי מהבר"ל אמת לתרן דברי הבתוס בעלי הבוס' ובאמת בבנת לישבת מבמע לבן לפי הבסקה פליני הבנן וכיון הן אל מ"י בב"ם מיני בידי אדם וחבו בבקדן בחוס' בלבוהב הריבוך הבסקה הבמע לבריי בידי אדם בל"ל ובל"ל לאפוקי מהבר"ל ואין בידי בעת הימומלוי לעיין בו ולבן ל"ל הבביו הבמע ח"ע מבך הימומלוי מבאם בים לתן בו נתן ולבאן ובכ' בלבל"ד הבלות ה"וס' בבלי מוכן אמי אם שהם לבדרי הרא"ם ל"ל הבא בל"פ מבואר מבוך הימומלוי שהלבה בר"ש בתו בל ריב"ם ולפ"ז בם"ם דין בפנינה דמיני בידי אדם בהבנית אמר בתוהל אבנו בבים בבר בתוהל אבל הבלה בר"ש בתו בל ריב"ם בתב"ם בל בבותיו בעלי הבם"פ בי' ה' בדבר בינה זו מבל וכל ואולי הבוס הבבבה מלבים פליני ע"ז ובי"ם בריש"ל :

יג (א) בגלה ובקיעום בינבנה בתו בסיו בבנים אבופבדים וכו' בב"ל

ור"ל דיבוטע גזר בל אמן בבסת"ק בי' קיים ודוד גזר לף לאמ"ב בגלה ובקיעום שיעבודם ואם בהבה בבנים בהבשעבדים ר"ל ולא בעבדים מתם ובבן ביאת בתינה קנם תמ"ע דלבפתה אין לה קנם : (ב) ובתינה במלקות בדאמרים פרק אלו הן הלוקין ובבדי רבותינו [ר"ל רב"ן ז"ל]

בתמרים וכי ליתא וכו' כ"ל והבה זה פלא עצומה בל רב"י ז"ל דבם בנמבה פי' בבבנו מן הבבשנים ובלקה מבוס לא דלא הבהבן בם בל"ל ובחבר מיבחנו בבל הבקוחות והבמב"ם בבה הוא הלך בבינם רב"י בפי"ב מה' לוסורי בילה בלמה מדברי . בבבריהן אין לוסורן. בן הבוהב וכא דבקתי לעניין מלקות הייבו בבינהן ותע"ג דלא"ב בל בהלוחות נמי דבדבר הבחנה אבר מן בהבוהב ומהיבה נמי בבי בוא ובדבקם"ד דבבא בדף ע"ו : אבבבר לומר דאין בבי נמי וכא דבקתי מיבה לא בחוקה ובבינהן וכי' אבבבר לומר דבב בוטבה רב"י בן בא אבל אבו בבבבה בבבבבה בבה בם בבבבה בבבבבה בבבבבה בב

(ב) בה"ג פ' עריות ובתלמוד ארץ ישראל אשה חמיו ואשת תותנו מותרת לו אבל אמרו חכמים אסורה לו מפני מראית עין:

בש"א פרק יג

ד' ק"ט ע"ב עי"ש ריטב"ן

טו איבעי להו מ"ט דר"ג דאמר אם מיאן מיאון משום דקסבר קידושי קטנה מיתלי תלי כלומר בספק היא עומדת עד שתגדיל ואי גדל' גדלי קידושי' בהדה (ב) ואע"ג דלא בעיל וכו' אלא אפילו לא בעלה כי גדלה אנלאי למלתא למפרע דויקא דהך לאו מילתא היא (ג) או דילמא טעמא דרשב"ג משום דהמקדש אשה אחותה נפטרה יבמה והלכה לה (ד) ואי לא בעיל לא שייהי' כי בעיל אע"ג דזיק קדמה לקידושין מבל מקו' מפקע הקידושין הזיקה שקדמה לו וקמשני קידושי קטנה מיתלי תלוי דאיהו עדיף מיני' ואנא עדיפנא מינהו אי בעל אין אי הוי קידושיה קידושין ואי לא בעל לא אפילו הוה לה שערות כשערות דראש לא הוה קידושין ומיפקע זיקה ופריך עלה רב ששת ושקיל וטרי' לה וקמתרץ רבון בר רב נחמן הא מילתא דקטנה מיתלי תלי וקיימו ואי בעיל אין ואי לא בעיל לא אמר איהו עדיף מיני' שיכול לגרשוני בע"כ ואנא עדיפנא מיני' שאני יכולה למאן בע"כ (ה) ועוד מקשה תלמודא וסבר קידושין בר קטנה מיתלי תלי וקמקש' מהאי קטנה שלא מיאנה וגדלה ושקל וטרי' לה דהא קאמר אין צריכא נט משני כשבעל דאז הוי קידושין ועוד מקשה תלמודא מההוא דעובדא דרש דאיקדשה כשהיא קטנה והגדיל (ו) ואותביה אבי כורסייה פירוש באפיריתא ואת גברא אחרינא ותפשה מניה דהוה רב ברונא ורב חנגאל התם תלמידי דרב ולא אצרכוהו ניטא (ז) וקאי סלק דעתה דבלא בעיל מיירי בשאר חופת שעדיין לא בעל אפילו הכי לא אצרכוהו ניטא שמע מינה אף על גב דלא בעיל קידושי ראשון ומשני רב פפא אמר כשלא בעיל ובדין הוא דלא אצרכוהו ניטא מבתרא אלא משום שעשו שלא בהוגן ולעולם בעלמא אי בעיל אין אי לא בעיל לא (ח) ומבאן מוביח רבינו יעקב שקידושי קטנה שנתקדשה כשהיא קטנה וגדלה מיתלי תלי וקיימי אי בעיל אין ואי לא בעיל לא ואפי' הוה שערות כשערות ראשה ממאנה ג"ל דמן התורה קאמר דממאנה דמרדבנן וודאי אסורה למאן לרבנן משהביא שתי שערות ולר"י משירבה השחור על הלבן אע"ג דלא בעיל דהא רב ושמואל פליג' בהאי מלתא והלכתא כרב באיסורא עוד רב אשי שרוא בתרא מהדר לתרוצי למילתא דרב אלמא דהלכתא בוותי' וסתי' דשמעת' בולו כרב אתא פסק ר' בפסק הלכותיו יחד תקע לא תמוט:

חרש פרק יד

ד"ק"ד ע"א עיין זוקק' מכסה כמסורה כ"ש

טז יונקים היינו מברמה טהורה ביום טוב (א) משום צערא שהוא יתאב כראמרינן בשבועו' דנדר מבכר ומצטער עליו דסתם קטנים תאבים הם שאם בצער תעלה אפי' בשב' בראמרינן

לפ"ק בקמיס דהחיר בחמתה משום דסתם קטנים תאבים הם כמו כן אמת שאול דמשוף עליהם דלף בגדולים שרי ב"ש מפסולה מסחמא מיירי ביתי בגדולת דלעיל דתאב לה הע דנמסוס' מקולר כשם דבנים ומיירי מלבר דמכר רבינו פה לשון תאבה שיעלה ליהם מאוס רעבון מזה מוכח הא דסתם רבינו פה הגמוקי עי"ש ומאבר לוסר בקשם לי' לכשוד בשלי דמתקשיתי לשם רבינו כיון דבעיא דיקן לישמיטה ומתוריתא לא בריכה נם ויסלה לאמלן מה לא חכמים לחמיר בדבר זה שלא מתמן ותאם חבמים ים בזה וסי' מאבר לוסר כיון דבבעל תמ"ב הר קידושי דאוריתא נזרו בלא בעל אמר בעל דלמו כ"ע ידע מזה דלא בעל ולתו לחמיים תף בבעל ים בזה לוסר דאוריתא לבל זם דחקן הכיר מנים נזרה מו ולתי' לזה דסלה ר' ישמה בם בחמה מדי בבעל דלא חמ"ן בחלמיכן שם ובלא בעל ס"ל דחמיתן דתוקן לומר דבבכי פליגי ' דס"ל עיקר פלוגתתם הסיבה בדבריהם דבא לא הסיבר

לא"ב דיי"ל דלא בא עלי' רק דרך לוגרים מ"ש מבום דהבר זה גלתי גחול לא הלרים הסיבה כל כך ומ"ל הלוכה קבלנו לבו ולא"ל לא בייבך רק הם הלמוסר בייבר לבל כלן דלין הלוסר בדור הבילתה לא היתה הערלה כלל לו בבא דלך הלבים רק בעבים הוא

גזה"ב לבל בבעל לא יוקבי בבוית לבבי חל"ל בן ל"ל לייבר בברי הבלבוים ולם שביתי ד' הבוב יבבר בעבי: (ב) בה"ג הלבה עבוית ובלבוד ל"ל לבה תתיו מוברים לו לבבי וס' כ"ל ובא עביין בפ"ש ועי' בחוספ' דף כ"ח:

טז (א) לבבי לבו ' לפנינו הבינסא בגת' בעל מיבה ל"ל מיבב ובן מבבינ הבוביים הבי: (ב) ולע"ע לא בעיל ובו ' ולפי' לא בבלה וכו' בל"ל: (ג) לי דילתא בעבלא דל"ב מבוס דבבבר הבלבב לחבה יבתה ובבבה יבתה ובלבה לה לי בעבל לבן ולו לא בעבל לא ובו בבל לבע"ב דזיבה ובו' ובבבבו בבובו בבבבה בייבלי תלי לי בבבל לן לה בוי לבבבו' בבובבן ובפבה זיבה ולו לא בבבל לא לבי' בבה בה בעבל לבה לבבבן ובו' לבה בבבה לבבבן ובו' בבבבה בבבבה בבבבה

כראמרינן בכתובות וכן עיקר וזה אפילו משק שיונק לצורך שתיה (ב) שהרי לצורך אכילה אמרינן חולב אדם עז לתוך הקרירה והרוא ב"ש הוא ובשבת אסור דמפרק הוא ובהמה אינה מוחרת אלא ב"ש הוי אוכלא דאפרת (ג) וקשיא לן בביצה ג"ם אבל מכל מקום כן הלכה דלא פליג אינש :

פרק אחרון

יז הי"ג גוי שהי' מוכר פירות בשוק ואמר פירות הללו של עורלה הן של נטע רבעי הן אי של עזיקה הן הכי פירושו (א) גוי תנר שלקח פירות מישראל דהייט דקאמר בשוק כדרך חמרים שלוקחים מבעלי בתים ואמר פירות הללו של עורלה הם בלומר אין יוהר משלש שנים שניטעו האילן (ב) של עזיקה ילדה הגן הנדולה בשיטר כרכחיב ויעזקהו ויסקלהו ולישנא דתלמוד בית יעזק כראמרינן בית יעזק היתה נקראת דכתיב ויעזקהו ונטר ובשביעית דבר השמור אסור אפילו לפני הביעור כראמרינ' בתורת כהנים את ענבי נזירך לא תבצר מן המטפקר אתה בוצר ואי אתה בוצר מן המשומר וגבי לוקח מחבירו לול' בשביעי אסרי בסוכ' דאין רוקחין מן המשומר אפילו בבחצי איסור ורב ש"ן פירו"ש הטעם לפי שעם הארץ כיון ששומרו מערים לטובה ואינו כן דאישתמיטתיה הרוא דתורת כהנים מכל הני שמעינן דפירות שביעית שהן משומרין אסורין הלכך דך דקאמר ש"ל עזיקה הן בשביעית קאמר והוה לן למיסר (ד) קמ"ל ברייתא דלא מהימן ר"השביעית מקיא קאי מבוארן כי פירות של ילדה גסין ורבין מפירות של זקונה וכן פירות סגן נשבר טובים מפירות גן הפקר קשי להידא ואינה מתוקנין ואינן מבושלין כל צרכן ומה שהקשה רבינו ש"ן על לשון רבותיו שפירשו הועקה כמו שפירשתי וקשיא לפני הביעור בין משומר ובין שאינו משומר מותר אינו קשיא דהא לפני הביעור

משומר אסור כרפרישית :

עין תיקון מלכה

יח תקון חליצה היבמה לא תחליץ עד שיה' נ' תרשים ממיתת הבעל אחת ארוסה ואחת נשואה אחת קטנה ואחת גדולה (א) כמתניתן בברס' דהחולץ ואע"נ דאמר רב יוסף אי הדרי בי' מכל מקום דסמכי הוא (ב) וכל אשה שהוחזקו שהגיע לכלל סימנין שנותיה בשכנותיה והוחזקה והגיע לסימנין בשכנותיה אינ' צריכא בריקה כראמרינן מלקין וחונקין וסוקלין על החזקות ואע"פ שאין שורפין תחומה הרם תמרא בעלמא הוא והוחזקו הייט שיוצא קול שראה עליה סימנין אבל לא ע"י החזקה דהגיע לכלל שנותי' לא אמרינן חזקה שהביאה סימנין (ג)ואע"נ

יח (א) כמתניתן דבמתא דהחולץ דף מ"ב: ותמ"נ דאתר ר"ש לי' אי הדר בי' מ"מ דסתמא היא וסי' כמ"ל ומ"ל, תמ"ב דר"ל תמר לי' הדר בי' מעמע דמסקנא ל"לי' הדר ל' יוחנן מ"מ דסתמא הוא ר"ל כיון דל' חייא בר אבא מעיד דהדר בי' ר' יוחנן טודלי ק הוא דהוא בר סתמא כדתמריק בברכות ל"ח : ל' חייא בר אבא דייק ומתר מתפתחת מר"י בר' ומ' ומ' ועוד ר"ח בר אבא כל הנמין יומין מהדר אלמודא קיי' דר"ש רבי' ומ' ע"ש ואח דקאמר ר"י בלמן ספק לא דסמיקא הוא אלא רק ק הוא דרך הלמן ובתמה בר"ח ומ"ש ליתא גירסא זו וכך הוא גירסתם לומר הב יוסף מתתניתא דבמתא הדר בי' ע"ש :

(ב) וכל תבה שמחקה בכנעותי' שהגיעה לכלל שנותי' והוחזקה לסימנין בכנעותי' הגיעה גרעיכם בדיקה כדאמרינן בקידושין פ' מלקין על החזקות סוקלין וחורפין על החזקות ותמ"ש ומ' והוחזקה הייט שיצא קול בשבבה בתים עברה בנה ומ' ונם יצא קול בכלו עליו סימנין ומ' ע"ל דעה בגיטין ומ' ע"ל דעה בגמ"ש כדברי ספר סתומות הוכיח בגמ"ש סי' קס"ב ובב"ע כנע' ר"ח דעה ים מומרים ותמ"ש בהריטב"ם ודעה רבינו לרבל ביוחר דאלו בכל ס"ה תבעו מדברי מנרר"ן ולא מתני' לחזק' ודעה רבינו דלקח בסוכרים סמכינן לקבל הכנעות ובעתו מ"ל כיון דעכ"פ אמרי' בחכרת לבריך עליהם ח"ש מלי מהני ומה יוסיף בדיקה סימנים בסוכרים ולא בלם לא כלום הוא וכן מבתע בתלמדי פרק מצה חלוצה וכונת בב"ר דדעת רבינו כן הוא ע"ש סיבוב לך בזה מי יראה שבלבר אחד תחיר רבינו יותר הכם ריהנו דדי לו ע"ם הבלמות לו כ"ם קל ותלבדי רבינו בזה הספר תבעו בתמוייהו בעינן יותר בכל"ב גם הם מדים בסמכינן גם לסוכרים ויהר מ"ל דרבינו לא דוקא לחזר ומחל מיניהו סגי רק לחרת לחלת לחלת בקל יוצא ע"ם הבכנעי' ולהיפך ריי כיון דהוחזק בכנעותי' יוצא הקל ע"ב וכן נלמין דבר הדבדי ע"ש אלן בעיקר הלכה יש לעיי דלפי מה בפירש"ש בכתובות ע"ב : ובקידושין פ' : נגי הוחזקה ידה בכנעותי' בעלה עוקה עלי' מבוס ידה ופירש מרוה לוכבה בנגי מחזה וכן בהני הסוסקים ובמוש"ע יו"ד סימן קכ"ה תבעו דדוקא חזקה שע"י מעשה תהני אבל בלא מעשה לא מהני אן לאמת בים לבקשה ע"ש דהא בקידושין שם חייתי לה עד אלי דסוקלין על החזקה ותמצה שם כיון מ"ש ותשה תיקון ותשקות בכנעי"ו בתוך בנה וכו' והתם מלי מעשה לוכבה ומ"ל כיון בגלי ביחר זמן רב כלים ולתמו ותחיי ולתוכו הוי מעשה כמעבה והדעת מתמה כן אבל לרבינו ובסר ההתומות והכוס"ע

דראמרינ' בכתובות וכן עיקר וזה אפילו משק שיונק לצורך שתיה (ב) שהרי לצורך אכילה אמרינן חולב אדם עז לתוך הקרירה והרוא ב"ש הוא ובשבת אסור דמפרק הוא ובהמה אינה מוחרת אלא ב"ש הוי אוכלא דאפרת (ג) וקשיא לן בביצה ג"ם אבל מכל מקום כן הלכה דלא פליג אינש :

פרק אחרון

ד' קב"ב ע"א עין מי מטכר פירות ואחר כל עולה הן

יז הי"ג גוי שהי' מוכר פירות בשוק ואמר פירות הללו של עורלה הן של נטע רבעי הן אי של עזיקה הן הכי פירושו (א) גוי תנר שלקח פירות מישראל דהייט דקאמר בשוק כדרך חמרים שלוקחים מבעלי בתים ואמר פירות הללו של עורלה הם בלומר אין יוהר משלש שנים שניטעו האילן (ב) של עזיקה ילדה הגן הנדולה בשיטר כרכחיב ויעזקהו ויסקלהו ולישנא דתלמוד בית יעזק כראמרינן בית יעזק היתה נקראת דכתיב ויעזקהו ונטר ובשביעית דבר השמור אסור אפילו לפני הביעור כראמרינ' בתורת כהנים את ענבי נזירך לא תבצר מן המטפקר אתה בוצר ואי אתה בוצר מן המשומר וגבי לוקח מחבירו לול' בשביעי אסרי בסוכ' דאין רוקחין מן המשומר אפילו בבחצי איסור ורב ש"ן פירו"ש הטעם לפי שעם הארץ כיון ששומרו מערים לטובה ואינו כן דאישתמיטתיה הרוא דתורת כהנים מכל הני שמעינן דפירות שביעית שהן משומרין אסורין הלכך דך דקאמר ש"ל עזיקה הן בשביעית קאמר והוה לן למיסר (ד) קמ"ל ברייתא דלא מהימן ר"השביעית מקיא קאי מבוארן כי פירות של ילדה גסין ורבין מפירות של זקונה וכן פירות סגן נשבר טובים מפירות גן הפקר קשי להידא ואינה מתוקנין ואינן מבושלין כל צרכן ומה שהקשה רבינו ש"ן על לשון רבותיו שפירשו הועקה כמו שפירשתי וקשיא לפני הביעור בין משומר ובין שאינו משומר מותר אינו קשיא דהא לפני הביעור

משומר אסור כרפרישית :

עין תיקון מלכה

יח תקון חליצה היבמה לא תחליץ עד שיה' נ' תרשים ממיתת הבעל אחת ארוסה ואחת נשואה אחת קטנה ואחת גדולה (א) כמתניתן בברס' דהחולץ ואע"נ דאמר רב יוסף אי הדרי בי' מכל מקום דסמכי הוא (ב) וכל אשה שהוחזקו שהגיע לכלל סימנין שנותיה בשכנותיה והוחזקה והגיע לסימנין בשכנותיה אינ' צריכא בריקה כראמרינן מלקין וחונקין וסוקלין על החזקות ואע"פ שאין שורפין תחומה הרם תמרא בעלמא הוא והוחזקו הייט שיוצא קול שראה עליה סימנין אבל לא ע"י החזקה דהגיע לכלל שנותי' לא אמרינן חזקה שהביאה סימנין (ג)ואע"נ

דאמר

מיפרגל שד מ"ל דהכר נחול דכר לרבינו בזה לא היה הוספתא בחמלי ס"ם הלכה ס' וישיבים בם אבל אם אחר לו ומאים פוגני מרא לקרתים מיאים פוגני עטו"ם לקרתים תנאי הבאתים נאתן בחתיר דברי ר' רשב"ג אותר אינו עי"ש ודברי הוספתא קנים לבוגים ומחיתי פירוש ע"ש תתאבר אחד על הרוש' ולא ע"ל ע"ב ע"ל הה"ם כיון דמיחד העטו"ם בל פגוני מוחלת מיגחת בעבדי לבגוי ולא מבקר ובזה פגני ר' ובכ"ע ומה בהיות דהתלי ד"ד תבנה דהתלי ד"ד עיי"ש ובכ"ע ס"ל דדברי עטו"ם לף בסמוקה לא מעלה ולא מוריד ולכן לא אמרה הוספתא בכאתר בל פגוני יבראל דבזה בעטו"ם לית דין ולית דיין דעבל לבמול לת פיו אבל בעטו"ם לא כיון זה כמובן ועי' בר"ש פרק אלו מגלחין ובכוס"ע יו"ד סי' בל"ש וכם"ך סי' קכ"ז ס"ק כ' ובאבה"ע פ"ז מה' אבל אות ו' ובריטב"ם כיון דלא מייחד בל מי בם בבל מודים דלא מהימן ולזה נראתם דבינו דלא חיתת בעטו"ם כמו בבל עטו"ם ומו בן מיירי בבל ולא מ"ל לא ח"ש פירוש דבבעיות מיו מוהב בבל עטו"ם לזה בתב דבינו ובריטב"ם לתנינן עבלה לבד ולהדבבא לבבא דסיפא לתמר נאתן לבתמיר מבבא דיבר בענין זה לבהל לבתחיר הייט לבהל לענין בבעיות ולבתמיר לענין עבלה בן ל"ל: (ב) בל מזיקה בבן הגדולה בבתחור בדבתחור ויעזקהו ביבעי' ד' וס' בתמרינן בסס"ק דר"ם בים יעזק וס' ל"ל: (ג) קמ"ל בריתא דלבבבה מקבא בל מסרן וס' לתו לתיתרת דלי לתו לבבבה מקבא בל מסרן וס' לתו לבבבה מקבא ב"ב לתו בלתמן בתו בבלתיך בזה בב"ך בסי' קכ"ז ס"ק כ' עיי"ש מר

(ספר הישר) דלת

בבריתא קתמרה הבנים לתה תעבר ק בדי לבבבית תקחו אבל הבין תלוי בזה תומס לפי מסקנת הב"ר ר"ל בפשטו עיי"ש :

יח (א) כמתניתן דבמתא דהחולץ דף מ"ב: ותמ"נ דאתר ר"ש לי' אי הדר בי' מ"מ דסתמא היא וסי' כמ"ל ומ"ל, תמ"ב דר"ל תמר לי' הדר בי' מעמע דמסקנא ל"לי' הדר ל' יוחנן מ"מ דסתמא הוא ר"ל כיון דל' חייא בר אבא מעיד דהדר בי' ר' יוחנן טודלי ק הוא דהוא בר סתמא כדתמריק בברכות ל"ח : ל' חייא בר אבא דייק ומתר מתפתחת מר"י בר' ומ' ועוד ר"ח בר אבא כל הנמין יומין מהדר אלמודא קיי' דר"ש רבי' ומ' ע"ש ואח דקאמר ר"י בלמן ספק לא דסמיקא הוא אלא רק ק הוא דרך הלמן ובתמה בר"ח ומ"ש ליתא גירסא זו וכך הוא גירסתם לומר הב יוסף מתתניתא דבמתא הדר בי' ע"ש :

(ב) וכל תבה שמחקה בכנעותי' שהגיעה לכלל שנותי' והוחזקה לסימנין בכנעותי' הגיעה גרעיכם בדיקה כדאמרינן בקידושין פ' מלקין על החזקות סוקלין וחורפין על החזקות ותמ"ש ומ' והוחזקה הייט שיצא קול בשבבה בתים עברה בנה ומ' ונם יצא קול בכלו עליו סימנין ומ' ע"ל דעה בגמ"ש כדברי ספר סתומות הוכיח בגמ"ש סי' קס"ב ובב"ע כנע' ר"ח דעה ים מומרים ותמ"ש בהריטב"ם ודעה רבינו לרבל ביוחר דאלו בכל ס"ה תבעו מדברי מנרר"ן ולא מתני' לחזק' ודעה רבינו לרבל בבבבה בבבבעות ובעתו מ"ל כיון דעכ"פ אמרי' בחכרת לבריך עליהם ח"ש מלי מהני ומה יוסיף בדיקה סימנים בסוכרים בלא בלם לא כלום הוא וכן מבתע בתלמדי פרק מצה חלוצה וכונת בב"ר דדעת רבינו כן הוא ע"ש סיבוב לך בזה מי יראה שבלבר אחד תחיר רבינו יותר הכם ריהנו דדי לו ע"ם הבלמות לו כ"ם קל ותלבדי רבינו בזה הספר תבעו בתמוייהו בעינן יותר בכל"ב גם הם מדים בסמכינן גם לסוכרים ויהר מ"ל דרבינו לא דוקא לחזר ומחל מיניהו סגי רק לחרת לחלת בקל יוצא ע"ם הבכנעי' ולהיפך ריי כיון דהוחזק בכנעותי' יוצא הקל ע"ב וכן נלמין דבר הדבדי ע"ש אלן בעיקר הלכה יש לעיי דלפי מה בפירש"ש בכתובות ע"ב : ובקידושין פ' : נגי הוחזקה ידה בכנעותי' בעלה עוקה עלי' מבוס ידה ופירש מרוה לוכבה בנגי מחזה וכן בהני הסוסקים ובמוש"ע יו"ד סימן קכ"ה תבעו דדוקא חזקה שע"י מעשה תהני אבל בלא מעשה לא מהני אן לאמת בים לבקשה ע"ש דהא בקידושין שם חייתי לה עד אלי דסוקלין על החזקה ותמצה שם כיון מ"ש ותשה תיקון ותשקות בכנעי"ו בתוך בנה וכו' והתם מלי מעשה לוכבה ומ"ל כיון בגלי ביחר זמן רב כלים ולתמו ותחיי ולתוכו הוי מעשה כמעבה והדעת מתמה כן אבל לרבינו ובסר ההתומות והכוס"ע

**קבס מ"ל דבכמן הוי חזקה כיון מאין כאן מעבה כלל אבן לרבינו ל"ק דאיכו בתתה מפרש הוחזקה נידה ע"ר קול וכן כתב הגר"א בביאורו ס"ק ל"ל בסימן קס"ב עיי ס אבל על הכוס"ע קבס דבלבה נידה בתרי רב"ר ולא הבינו בכאן דעה יש אומרים והגלה לי' כיון דלרבינו בדמתא ודבריהם לא בתב לחזקה בבמים אבל בדיקה סימנים בעינן ומפורש בן מלבון ס"ה בהוכח בבי' ח"ל אבל אם בוחזקה בבעיבה לבבל בנים בתקיע אבעבות ובו' ע"ל מזה ריטאר להיות דבעינן בדיקה בבעות ובין בדבקה בבעות בוב מיבחת בבפ"י מעבה בבבעות מוכיחים ולא"ר בבר בבבמן רק בבנים ובבינו לבמתו בבפיר בבבן דבמכינן בהבוייהו עמי ולפ"ז לא בריבבת לתה בבתנו מקומים עד יש לי לבקבן מדברי רבינו בבתב בחזקה בלא בבתב בל בלבה ולא בל הלים זה בבינבת לא"ם המרבי והבבת בב"ר ח"ל ומה בבתב לבבבה בל בבתב בבבה לא בבבן לא בבבן בים בני אדם בדבק לבבבה בבינבם לבבם וכו' אין מומים בו וכו' הילבך בל בבי לא בר חזקה ובריך עבות בבדוה עב"ע ובתרומ' דין זה בם בבתמ"ל בבעיר ס"ל עיי"ם : (ג) ואע"ג דאמר רבא בבינה מ"ו : קבנה בבבינבה לבבל בבתי' : מ"ל בדיקה חזקה בבבלה בימנין זה הוא לבתיתן אבל לא לבתיתה דבלי חזקה לבינים ואין מ יעלתה קול וכו' ל"ל בבי מבבקין בבינה דחזקה לבתיתה ולא לבתיתה ובבינו לבבבה לה בבלתמת לבינך בלבבין מב ובבתיבה חזקה אז מבל חזקות בבבב"ם לבתיבה לבבינה לבבלבה ובזה ל"ל בבמשם מבום דבל בינו לבינה מבבבבן ובן מלבתו וכבלתן

(ב) בל

בעל טבי"ם כ' מ"ת ע"י"ם אחנם א"ל לומר כן דא"כ בדיעבד היכא דחלצה הראי כתו בטיחים נעניין לבדוק מי בבא לבחוב כיבאוחר בסוחקים ולענין חלוצה מבמע מכל הסוסקים דאפילו בדיעבד לא חהני לזה חוקה לא מלחים בבי מחב וכ' וביאור הדברים נע"ד דלכי מדיין בכל הוקות בבב"ם לא ומלנו לחה חבחי חלה

דאמר רבא שהגיע לכלל שנותיה חזקה שהביאה סימנין למיאון ולא רחליצה דהאי חזקה לא ניראת לעינים ואין בו יציאת קול והיכא דהגיע לכלל שנותיה ולא הוחזקו בסימנין לא כמכינן אחיקה דרבא ונבדקת ע פ נשים ואפילו ע פ המש נשים (ה) ראין לך כחוב גדול מוביח בזה דסימנין טכיהין ועבידי לגרוי דאמרינן אף כל הנשי שאין נאמנו לומר ברל והרלבחא אין האשה חוריצה עד שחביא שתי שערות (ה) ולית הרלבחא כהאי דרבא דשרש מרות בגיטין אלא כדפסקינן עד שהביא שתי שערות דראי שרש מרות אליבא דרבי אמרה כדמיכח במצוה הריצה צריך לרביר ע פ קרובים או נשים בפני ב ד (ו) שהוא אחי בעלה מן האב עד ידי שרוחוק כדפירש לעיל ואין צריך ראיות דילדות וצריך הב"ד של ג' (ז) לקביע מקום שם לאיצטרופי בחמשה (ח) ולא ידי נדים יבני (אדם) נדים אלא א ב אביה מישראל ויש שמצריבין אב ואם מישראל וסומא אפילו באחד מעיניו כשר (ט) דלא גרס כיון דאמר מר לעיני פרט דסומא בשום כפר הישן ועיד דלד' יהוד דא סוגיא ולא סלקא א"נ לאמן דמיקיש רבים

ולכל החיבה ודי בכלבה לזה קחתר לחיצרופי בחמבה ר"ל דשהה קובעים הכלבה מיקום לבחבר ומבפיו שד בנים ומבעא בעל חרומה הבבן כי ר"ל וכן מעבע מבבר חלוצה לבחה"ם ומ"ם בש"ע בחו' ותבטוב הבריכים כבי הבחבה כבי מחב חרוי ל בה"ת בחין בחו' בלל בחיבן לבל מבינן לך לבחיבה חבכ"ש חבחיב חלה בבבל חם"ד בבחב בחיב פרק מ"ח דף ק"ל:

לבה בחבר ר"ל לבי"ם חא כה לחיבה חבכ"ש בחבי חבחיב חבחיב חבחיב

(י) ואע"ג דתחרין בפ' ר"א תליסה בעברה לא בסכיון עכ"ו וכו' אין זה בכוס מקום בכ"ם והתם בהא בפ לקי דר"ח פרק ר"ע ולא כ דחיתי בפירוש סדר תליסה ס"ק כ"ג מבינה זה ג"כ בכם פירקי דר"ח ודכיון לא הכ נה מכוס דבנא' מבמע לפ"ז דבתמה די לפרטומי מילתא ואע"ג דפ ר דכתובות וביבמות ובכ"ג אמרינן אילימא לי בי עברה וכו' מ"מ הכא כיון דליכא אבמבתא מן התורה לאנבה לא תלדיבון יהרב וח"ח בכ"ע תם לה לאמבה : (יא) שיהי' הפור בעור וכו' ע"ל דחין שחר כ"כמסתנו שיהיו דווקא הפור ולא ביהיו מהליכה אחת ח"ח אומר כן דווקא עדיף ביהיו אחתיכה תחת בחיאור בכ' בכם הרבב לו המעוק" ורבינו יהוסה ע"י"ב יכו דלא קי"ל כן שריך דווקא מחליכה אחת הכל מהיפך ויזה בכיסת דא ל אומר כן הכנת הכנת נמיה בכיבו ומבמע מדברי רבינו דבדווקות אין קפידת ביה' דווקא מעור וכדעת הגר"ח ס"ק ד' ומיהו לאומבה מכן דגם הדווקות שריך ביה' הפור וכדעת הגרי"ק' וכן כתב הרמ"א בסעי' מ"ו אך גם עור לא דווקא וס"ה בעי"ם הטיב . (יב) חב. בבחה דלא בכיחה נהגו העם בחעבל וכו' כדעה הוב הפוסקים בספקו לגיבת קחל דף ק ב ולם בכלל היו מלו בבאים לף בחעבל לבחילה ואע"ג דבבינו מוסק בכל מקום לחילה הרי לבנה בכל כוסרים הגך אחר המיקל כמבואר בהם' בבה מ"ב : ד"ה הביבו וכמה מבבה דבבנן הוא מבום מעבל מרובם לבבר לוחר מבום דבינר לחילה הוריבה ועוד ע"ל בח"ם הב' דבגמ' מבה ע"ז פלוגתא דחמלי ובעם הרמבן בבחב הב"י הוא המוה דבה מבדבה הגמ' ה"ם דחם' לבחילה לין זה דיהו לא דווקא הוא בחמוכה מבינה דחבה ובמו בבחבו הם' ד"ה ה"ם ע"ז ה"ם הביבב ושל מבבר לוחר בי"ם הגר"ח ס"ק ל"ו לבינה קחל הוא לרבה והילחתה נרבה לגבי רב יוסף ע"ז ולבן עובין עוהו בהבבה הבבים דוחה לבמבל בחבלו בכ"ע בעי' מ"ז : (יג) ולבין לחלון בלו ובל ימין וכו' לבחבילה מבל בדיעבד בבר לף בחלו בלו ובל בחלל בימין בחבלו בחבבה ומ' דף ק"ב ' מדבבה דקבל ומ' בם"ע בעי' ל"ל ובעי' מ"ב : (יד) ומקבינה בבעבה חזבי בחבע. ולמיהבה בו' מבחע מבבבין ובקובים ובלחות לא ערבים בלל בין לחיה ב' לבעבה בלו' בחבב"ם ובבח ב והבבב"ל ובלבו מבבבי בח לחבבין ובלו דיבן הע"ב לחיה בי' חומבחה ' בבבין בי' מיבחה הייבו חומבחה בלא מיבחה לא מבבי לבל מיבחה בלא חומבחה מבי ובין בבל"ל בחבבחה בבבה בבלו בחבלו בבבבבה בבבבבה בבבבבה

יט (א) [illegible]

פרק הערל

שכן ר' ע"ג ע"ב פיגול ותו"ת יתרון פנ"ק עכ"ם פיגול ונותר קרבן מעילה דגבי ואע"ג דאיכא חומש היכא דאיכא מעילה דגבי הדדי כתיבי מעילה וחומש (א) ולא מני היה לחומש דהא איהא נמי בתרומה בחומש נמי במחפ"ז גבי תרומה ההוא חומש ליתי בבי האי גוונא בקדשים דחומש דשעת היתר אבילה תרומה בדקיימא רן דאפילו בבשר קדשי הקדשים לאחר זריקת דמים ליכא מעילה וחומש כדתנן בשילהי פרק קמא דמעילה ב"דיא בפרשת אמור בתורת כהנים תניא אמר ר' יוסי שמעתי באיכר מבשר קדשי קדשים לאחר זריקת דמים שמשלם קרן לכהנים והכהנים מביאין בהן שלמים אבל חומש ליכא (ב) דפנ"ק עכ"ם מה לקדש שכן יש בו פיגול ונותר וקרבן בצד מעילה בגון רפני זריקת דמים ואע"ג דחומש איכא בהאי שיעתא דאיכא מעילה לא מהני ליה דהא איהא בכר שעתא בתרומה (ג) משא"כ בקדשים וצד כרת כגון בקדשים האוכלים בטומאה ואע"ג דאונן אבל אסיר למתסר ביפורים דאסיר בקדשים משא"כ בתרומה לא נמי ואכתי לא קיימ רן דמהאי יתרון פנ"ק עכ"ם על מחפ"ז ולפינן דמתסר ביפורים אסיר בקדשים ושריבתרומה דאי לאו הכי חוי מפיכנא מהך תומרא נמי דחיירת לה מה ולא לחוה ושוק לא מני בהדי דא מינהו נמי ולפינן ופירוש דמחפ"ז הכי איהא שכן בזר האוכלו יש מיתה אבל בקדש ליכא מיתה (ד) דלא כר אית ליה מיתה בהקריש כדתניא הייד במעילה ר' אומר במיתה וחכ"א באחדה וחומש בכל שעתא בין בטומאה בין בטהרה ואפילו בשעת היתר אבל בקדש בשעת היתר ליכא חומש כדפרישיה לעיר אין לה פדיון אבל בקדשים יש פדיון כגון בקדשים שהוממו זר אסור בתרומה משא"כ בקדשים שיש בהן צד היתר זרות כגון בקדשים קלים:

פרק ארבעה אחין

כ קשיא ל"ג ע"ב עיין זר בכורה בכבה שוויין בדבר זר ששימ בשב במאי וכו' אי בהבער הא אמר ר' יוסי הבערה ללאו יצאה (א) מאי קפרי תלמוד והיתי נמי לחייב ללאו שתים דקאמר עליה דמלקות קאמר ולא בחטאת דאמרת חייב שתים בחטאת קאמר היה ליה למיפרך וזר ששימש לדברי הכל ליתי בי חטאה וקורא אני על רבותי שרים עצרו במילין דלא קשיא ורא מידי דהכי פירש דשמעהא אי בהבערה האמר ר' יוסי דמחייב ביר ששימש שתי מלקות הבערה ללאו יצאת (ב) וא"נ לא חיילי הבערה דשבת על הבערה דעבודה זרות דהא הוה איסור קל לא חל איסור חמור זרות דבמיתה וקל על חמיר אפילו ע"י מוכ"ח דעריף מכלל כדאמרינן בדיש שמעהא לא חייל כדאמרינן בבריתות כל שכן דקל ע"י חמור ע"י כולל לא חייל וכיון דבהבערה בשבת בראו לא יהול על זרות דעבודה ג' במיתה כדאמרינן באלו הן הנשרפין אבל בבעל מום ששימש בטומאה חייל ע"י כולל דהא שווים הם והה"ל ויהו במיתה רבבי כדאמרינן התם וכ"ש לרבנן דהתם דחייל דבעל מום באהדרה וטמא במיתה (ג) ראיה לדבר דאמרינן בשילהי שחיטה בבריתות הא' רבי דאית לי' בעלמא דאין איסור קל חל על איסור חמור דתניא בל חלב לה רבי אומר לדבות אימורין וקדשים קלים במעילה דמעילה שחלה על איסור חלב ע"י איסור מוסיף הוא כדפרישית לקמן גבי ארבע חטאות ואשם ואי לא קדשים נינהו לא חיילי מעילה דבמיתה לר' על איסור חלב דבכרת אבל בעלמא דלא קדשים לא חיילי אע"ג דמוסיף בל שכן כולל דלא חייל בעלמא קל על חמור וכי מדבה לי' רבי לאבילה דאי הנאת סיבה אין איסור חל על איסור אמר רב אחי בר יעקב בשחיטת פרו של כהן גדול ביה"כ שחל להיות בין בשבת בין בחול דהוה ליה מעיקרא איסור זרות דבמיתה לכל עבודת הוה לי' יה"כ דמינו דחייל עליה איסור מלאכות בכרת משום יה"כ דהוא איסור חמור איתכלל נמי איסור בשחיטת פרו בכרת וחל על איסור מיתה דזרות שהוא קל ממנו והו' ליה איסור חמיר על איסור קל מבתיבת יד רביו:

פרק ר"ג

כא רב אשי אמר כ"ע חליצה פטולה אינה פוטרת והכא כיש תנאי בחליצה קא מיפלגי אם העושה חליצה על תנאי ולא קיימי אי הוי חליצה אי לא מר סבר וכו' רבינא אמר דכ"ע יש תנאי בחליצה ואם לא קיימו חליצתו פטולה (א) ולא קיימא לן בהא דרבינא ואע"ג דהוא בתרא אלא הכי קיימי רן שהתולין על תנאי אפילו לא קיימי חליצתה כשורה כדאמרינן בפרק מצות חליצה ת"ר חליצה מיעטת כשירה איזה חליצה מועטת וכו' ואסיק כל שאומרי לי' חלוץ לה על מנת שתתן לך מאתיים זוז ומעשה באשה אחת שנפלה לפני יבם שאינו הגון ואמר לו חלוץ לה ע"מ שיתן לך מאתים

מאתיים זוז ובא מעשה לפני ר' חייא וכשיר רבי נמי
ממקן דתם דבת חמה דד' ירמי' ואמרי לי' משמה
אני בך עבדי לך ועוד ראה לדבר דלא קימיה לן
כרבינא מראמרינן בכתובות פרק המדיר עיד ע"א לעיל
ממשנת כל המומין הפסולים וכרגים איתי אחמר רב
אחא בר יעקב אמר ר' יוחנן המקדש על תנאי ובעיל אינו
צריכה ממנו גט איתיבי ר' אחא בר' דרב אויקא בר אחתיה
חליצה מועלת כשירה ואיתמר הכי כל שאומרים וכו' ומסיק
אלא אמר ר"י בל שאומרים לו חלוץ ע"מ שתנתן לך מאתיים
זוז אלמא כיון דעבדי מעשה אחולי אחלה לתנאי הכ' נמי כיון
דבעיל אכולי אחלה לתנאי אמר ליה בר בי רב שפיר קאמרת
מבדי כל תנאי מהיכן נמרינן מתנאי בני נד ובי"ד תנאי
דאפשר לקיומו ע"י שליח כי התם דהוה תנאי דלא אפשר
לקיומו ע"י שליח כי הכ' לא הוה תנאי (ב) והא ביאה דלא
אפשר לקיומא ע"י שליח כי הכא הוא וקא חזיא כי השת' לכ"ע
אית לרו דרבינא אפילו לר' אחא בר יעקב נמי מדה דחליצה
מועלת דכשירה אלא משום דמשתי חילוק שאין לומר כן
והמקדש על תנאי ולא קיימ' לו התנאי בין דתנה הוא לה
ולא קיים לה בין שהתנה היא ולא קיימו חליצתה כשירה: ימ"ד:

כב רבא על יבמתו אמר אני דהא
אשה הנישאת
לאחד ונשאן על ביתו ולא עמר (א) דחצא
איהו נותן לה כתובה מאחד שהוא נודם וברד לנו שהוא נודם
ובבעל חליא דתנו רבנן בסוף הבא על יבמתו נישאת
לראשון ולא היה לה בנים ממנו (ב) וכן לשני וכן לשלישי
לא תנשא אלא למי שיש לו בנים נישאת למי שאין לו בנים
תצא בלא כתובה איבעיא להו נישאת לדביעי הוה ליה
בנים (ג) מהו התיתבעי לשלישי פירש בתוספות ומשני אל
וטעמא דקאמר מהו דתיתבעי לשלישי היינו סברתו שהאמר
לו את הוא דנורמת (ד) רבי האי נוונא בעי ליה מיניה
איבעי' להו נישאת לשלישי ולא היו לו בנים מהו דתיתבעו
קמאי מי מצי אמרי לה קמאי ראשון ושני חשוא אינלאי
מילתא דאתה הוא דנרמת וכתובה שמסרתי לך שלא בדין
נתתיה (ה) מדקאמר הכי השתא אינלאי מילתא מכלל דעד
השת' יהבי' לי' ראשון ושני בתובה משום דלא ידעו ברי
מינייהו חלוי שמא בבעל חלוי והכ' ידעינן ברי' חלוי פשיטא
דחייב ליהן לה כתובה:

כג האשה רבה בא מעשה לפני ר'
ביבמה שמת בעלה
ולא ידעו שיש יבם והלכה ונתקדשה לשוק
ולא היה יודע המקדש שהיא נקיה ליבם ובעודה ארוסה
נודע הדבר ולא נשא המקדש נשאלה את פי ר' אי
קנסינן למקדש:

(א) **והשיב** כי לא מצינו קנס בשומרת יבם שנתקדשו לשוק אלא א"ב נישאת ושמצאו הצרות ואיילנות וההיא דיבבות
בפרק אשה רבה ד' צ"ב ע"ב הכי פירוש אמר רב יהודה אמר רב מנין שאין קידושין תופסין ביבמה שנאמר
לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר לא תהיה בה הויה לזר שמואל אומר בעניותנו צריכא גט מספקא ליה ופסק הלמודא
דהלכת' בוותיה דשמואל אם היה היבמה כהן חולץ לה כהן שרי' ליה למקדש דהא כהן לא למהדר ליה דהא גרושה היא ובפיגון
ליה לכהן לחלוץ לה ושריא ומקשה תלמודא איתנורי איתגור א"כ מצינו חוטא נשכר והכי פרושי איתגורי איתגור ובשביל זאת
שחטאת שקדשה עצמה ואסרה עצמה על הכהן תהא נשכרת שנכוף את הכהן לחלוץ כדי להתירה לו אלא וודאי אם יהי' יבם
כהן לא נכוף להכהן לחלוץ אלא מבקשים ממנו כמו שמצינו בפרק ביש שיש שכופין לחלוץ ויש שמבקשים רבי נמי מבקשי'
ממנו לחלוץ אם ירצה ואין לו קיינן לשני חוטא נשכר שבעבור חטא אינו נשכר כלל דבלאו חטאו היה קונטו בכך האיל וזה
רוצה אם לא ירצה ,לא יחליץ והשני לא יכנוס אלא רב אשי הכי קאמר השתא דאתמר הלכתא כשמואל אם היה
יבמה ישראל נותן השני גט ומותרת ליבם ואע"ג דאיכא למיחש שמא יאמרו חלוץ זה וקידש ואחר וקידשו ונמצא זה
מחזיר חלוצתו ואנן קיימא לן כיון שלא בנה שוב לא יבנה והוא בהיכרת אע"פ שרותרו לו ורא חישינן ברבי
אלא הותרו לו ליבם ליכנס וישאנה אם ירצה אם היה היבם רוצה לחלוץ לא קנסינן להשני להמקדש
להוציא דלא מצינו קנס בשומרת יבם שנתקדש לשוק אפילו באשת איש ואאי נתן לה גט דאמרינן גבי שני המקדש אינו
קנס אלא בפירוש כדי שלא יהיה חוטא נשכר נותן לה גם כגון שאינו יבם רוצה לחלוץ כדפרישה אבל אם היבם
רוצה לחלוץ לא קנסינן ליה לשני המקדש למיתיב ניטא דאם אוהא דקנסינן ליה הוה ליה למיסר דשוי בגט ולא נותן לה

(א) בשעה ביבמה בשעה שעלה ולא ידע בים יבם

(ב) וכן לשני לשלישי לא תנכנס וכו' כ"ל:

(ג) מהו דתיתבעי לשלישי ושיהו סברתו וכו' כ"ל:

(ד) וכי האי נוונא מיבעי ליה בשאת לשלישי וכו' כ"ל:

(ה) מדקאמר השתא אינלאי מילתא וכו' י כ"ל דע דקשה לי למה הביא דברי הר"ר דלמעלה בגי' מקודם ואולי הביא אותה להתרוצה וכ"ל דמהאמת הכלמון והכבי נותנין לה כתובה מן הקרן כלי"ל דהא תיירי בשאת ומהוריים לגרשה אף כלא תיירי בשאת אבל מעליה הלא מיד כתו בכתבו הרוב כסם רב יהודאי נתון ועכ"ז יש סברא בתיב דחייב ליהן לה כתובה בבעיא דבכה"ג אמי תייב בכתובתה:

(א) **דחצא** איהו נותן לה כתובה מאחד שהוא נודם וברד לנו שהוא נורם ובבעל חליא דתנו רבנן בסוף הבא על יבמתו נישאת לראשון ולא היה לה בנים ממנו (ב) וכן לשני וכן לשלישי לא תנשא אלא למי שיש לו בנים נישאת למי שאין לו בנים תצא בלא כתובה איבעיא להו נישאת לדביעי הוה ליה בנים (ג) מהו התיתבעי לשלישי פירש בתוספות ומשני אל וטעמא דקאמר מהו דתיתבעי לשלישי היינו סברתו שהאמר לו את הוא דנורמת (ד) רבי האי נוונא בעי ליה מיניה איבעי' להו נישאת לשלישי ולא היו לו בנים מהו דתיתבעו קמאי מי מצי אמרי לה קמאי ראשון ושני חשוא אינלאי מילתא דאתה הוא דנרמת וכתובה שמסרתי לך שלא בדין נתתיה (ה) מדקאמר הכי השתא אינלאי מילתא מכלל דעד השת' יהבי' לי' ראשון ושני בתובה משום דלא ידעו ברי מינייהו חלוי שמא בבעל חלוי והכ' ידעינן ברי' חלוי פשיטא

(ב) **וכן לשני** לשלישי לא תנכנס וכו' כ"ל:

(ג) מהו דתיתבעי לשלישי וכו' כ"ל:

(ד) וכי האי נוונא מיבעי ליה בשאת לשלישי וכו' כ"ל:

(ה) מדקאמר השתא אינלאי מילתא וכו' י כ"ל דע דקשה לי למה הביא דברי הר"ר דלמעלה בגי' מקודם ואולי הביא אותה להתרוצה וכ"ל דמהאמת הכלמון והכבי נותנין לה כתובה מן הקרן כלי"ל דהא תיירי בשאת ומהוריים לגרשה אף כלא תיירי בשאת אבל מעליה הלא מיד כתו בכתבו הרוב כסם רב יהודאי נתון ועכ"ז יש סברא בתיב דחייב ליהן לה כתובה בבעיא דבכה"ג אמי תייב בכתובתה:

גט כדאשכחת נבי מעוברת ושאר קנסות דרבי משמע לשון קנס ועוד לדידי' נמי הוה ליה למיקנס ולומר תצא מזה ומזה דאמאי קנסינן ליה מפי מרידה כמו שמצינו בשאר דברים דאמרינן תצא מזה ומזה ועוד מרישא כי מהדר לא אקנסא קאי מהדר דקאמר אם היה יבמה בהן תלין ושרי לי' אלא וודאי ליכא הכי קנסא אלא כפי בדפרישות ולא מצינו קנס בשומרת יבם אלא כשניסת ונמצאו הצרות ערות ואיילונית דמחלפה באשה שהלך וכו' כדאיתא בגיטין בהזורק אבל זינתה וכ"ש נתקדשה ליבא קנס משמעינו דהאשה רבה האשה שהלך בנה ובעלה למדינת הים ואמרו מת בנך ואחר כך מת בעלך ואמרו לה וכו' תצא ולא קתני תצא מזה ההיא בעדים דאנוסה היא וקתני תצא בלא גט דהא ד' עקיבא דאמר אין קידושין תופסין וכו' כדאמרינן אבל האי דגיטין ראו אנוסה היא דבעי לאמתוני אם תהיה צרתו אם לאו כדאמרינן בהאשה רבה מה הוי ליה למיעבד אי בעי ליה לאמתוני גבי הכונס את יבמה והלכה צרתה וכו' להכ קנסינן לה התם אבל בשום מקום יותר לא נקנס ארא בשניסת צרת ערוה ונמצאת איילונית כדמפרש טעמא (ב) וניסת נמי והיא יודעת וודאי שהיא זנקוקה לא קנסינן דהיינו זינתה דאמרינן בגיטין דלא קנסינן ופר"ת דהלכות גדולות שמפרשי קנס בשנתקדשה לשוק בההיא דנותן לה שני גט והותרה לו כדי שלא יהיה חשוד נשכר ואסורה לו להחזירה עולמית והלכות גדולת שפירש ברח ליבא קנס לפי פי' שיש קנס בשומרת יבם שנתקדשה לשוק לא יפה ביוונן דהא קנס דניסת צרות ערוה ונמצאת איילונית בין ברח ובין לא ברח דלא אמרינן בברח דלא קנסינן אלא בשנתקדשה בתוך שלשה דהיכא איתמר איתמר היכא דלא איתמר לא איתמר (ג) דהא באשה שהלך בעלה למדינת הים או ברח קנסינן ולא מצינו חילוק בין ברח ובין לא ברח אלא במקומו גבי נתקדשה בתוך ג' והכי נמי אמרינן גבי קנסו דפסח בשילהי כל שעה עברה ולשה מהו וכו ואימר התם (ד) היכא דאיתמר איתמר הלכות גדולות מפרשי דמפלגי בין ברח ללא ברח יש בני' ליא בני' מתומרא דנפשייהו דמרמה לאיסור יבמה שנתקדש' משום דסביר' להו דלא גריעה

ס' ישמעאל גם כם מתוים עצמה סגתחשן אם לא אלה יבמה ליבמה ופסרה בחלוצה. רשאי ליקח אותם כי מה עשה אותו אלה אמלה בלי והיא דברי שמואל בתמר אם ה' יבחה לכן חלון לה ופריה ליה עשה הדברים מעצמם כיון הטוה כהן וגיטו ראוי ליבמה עתה מלינה אותה בחנם מהמקדש ותהרגיון לאיתרת דמקדש לזה פריך לאהכא כיון דהוא כהן וגנבם מחסור פליו סי' לע ליקוטו יותר מבאים הי' ישמעאל ומיילי בן כמונע בין בחיר בלא נתחנן לאיסורא דעבד רקאלקיק לי' חמה במה מאמרה על הכהן ותמי תלא אם הי' יבמה ישמעאל מוכחת ליהן בב כדי שתעבה הכהן מה מילתה ובגה בחם בלא לבם ליבמה ליה דין ולית דין בחתרה לחזור לו כיון דלאו מילי עביד והגאונים דקדקו מהגמ' דלמהרה בחם הכה בן ריך להוציא ש"מ דלעולם קאחר דלא"כ לא יבמה בחיצי אחרי שלחמוקם לו וכיון דאין זה חלא קנס גם לא קנסיק ליה לך לבחילה ולא כדיעבד כיון אם חזר ולקחה כמו בכתב סרמב"ם ואחלת בהן קלי לו אם עבה חשובה ותכלה דעלו דלא ניחא לי' סמו בברח דבעת הרחב"ם הא דמהני בריחה בקדמה הוך ג' חדשים דחוש שמיא בכרה על הלוסור בעבה כמו שכתב הכל"ם בסי' י"ע ס"ק י"ם ומו הית דעת הגאונים ג"כ ולכן אם ברח ועבה חשובה לא בפקון לי' עוד כיון דאין חועלת להיכם ופתה דיק ותבלת בדברי הרמב"ם בכתב וז"ל נתקדשה לאחר לא נאסרה על יבמה וכו' [ול"ל לא עבה לו בלוס ולכן עתן לה גם הכיכם מה מילה עבה ותבעת אם יחלון לה יחלון יחזור ויקחנה] ואם ה' הכן [ול"ל דגנבה לה שמיאסר עלא לבן מכוס קנס דוגלה בגב ומעולת הכוי לעולם אלל"ל לחם מבלשה בחנם ולכן מתחילה כתב טמן לה גם לפי שהוא מעיקר הדין אמלל לכהן לבתן חבב חלת בגם לפי שמאת לבן קנס ואחר"כ לחב] חזר הוא בגיבה זלו אין מוציאין וכו' [ול"ל דקלי אחלת הכן. וכיון דקנסין לי' מתחילה מעמנה לבן כדיעבד מעלימים עין מזה] ואגאונים כתבו חיקון זה אם ברח ולבן יפה כתב הכל"ם אלא בכונג כיון דתיילי אחת הכן אין חילוק בין שונג למזיד וכולם דקדק אלא מהגמ' דבאמת הכן לא קאחרה הגמ'.

ליך לעצמה רק דמקדשה בלא יבא תוספת בכבר וכיון דחיסלקינן זה לגמ"ע אוסרים לו לעולם אי אתחטולר מבלתו כגון בגיטין שוב אין לון לון מיקנין לזה ומתה מרחה בנסי דברי הכיון כך הם בכתב דבאמת הכן מבקשים ממנו לחלון ואינו חלוי בלבדו לעבה לא קנסינן לי' ואולי בכתב"ע גם הגאונים ראמר"ם יודים סוף דבר לדעתי דיוונתי אחת בם ד' דברי הרמ"אונים ולא פליגי לגיכל ואף מהם מגתם לא אפסו ד' בדברי הגאונים אלא כמו שהקונקו עדינו עלום כן כיום לגיכל וז' יאור עיני במאור מורכי אין ובגה הרמב"ן והרשב"ם והרא"ש אף מבחני דבריהם ירחה מתמוה אלא דבר זה אלא לקיים דברי הגאונים אוריים כן ולדברינו דאיכו מיירי בחבת בהן גם הם יודים לזה וכ"ז כתבו לפלוגת ויתבה ספר הברים הרי"ל בדעת הרמ"ב והטור עיי"ש ולדברינו הרמב"ם כלאקונוים בהקנו על הגאונים ודו"ק (ב) וניסת נמי והיא יודעת וודאי בסרא זקוקה לא קנסינן דהיינו זינתה וכו' : ע"ב דהא וודאי מיתלפי בתמה בהלך בעלה לחדה' ובירוצלמי מסורם דתנא ודעת רבינו נלמה דהך מימרא לא שייך אלא בשונג אבל במזיד הוי כזנות בעלמא אבל הפוסקים לא נלמה קנ' ודבריו יחיד הוא בדבר זה ע"כ אין לנוני להאריך מה : (ג) דהא בחתה בהלך בעלה למדינת הים תנינו חלוק וכו' מ"ל : (ד) היכא דאיתמר איתמר והלכות גדולות דמפלגי בין ברח לבא לא ברח יש בני לא ברח בני ים לו בגיס לאין לו בגיס וכו' מ"ל. (ה) דיתמי להו לגמרן על ח"ת וכי סיכי דבתם מפלוג וכו' : מ"ל (ו) נותן לה שני גט והותרה לו וסו' : הכח בכוכה מסקנן וס' לגיס הילכתא כרב הונא ור"ם פירש כן הסילגת' הכי דלא קיי"ל הילכתא וכו' אי ים לחוכיח ממה שפיכתי ים לחוכיח וכו' מ"ל ומ"ש דרב"ש פירש כן ר"ל דמיירי בגיטאין :

בד (א) תריגן חלוכה דרב ובבא עלי' בחבם חלוי קלי ובכריתות וכו' : מ"ל נראה מחסר מלן ועיין בחוס' ד"ס ובבא עלי' מבואר בחירון ג"כ : דלי

מקידש בתוך שלשה ולהכא חלי לי' היתרא בברח והא דמפלגי בין בנים ללא בנים (ה) דמרמו להו דהנטען על אשת איש וכי התם מפלגי בין בנים הכי נמי הכא וההיא דהשני (ו) נותן לה גט והותרה לו לא מיירן אלא באירוסין דאי בנישואין היכא קאמר ברישא השתא דאיתמר הלכתא כשמואל אפילו לא איתמר נמי אלא כרב אם היה יבמה בהן תלין לה ואינו מייבם דהא זינתה כשנישאת וזונה אסורה לכהן ואע"ג דמותרת לישראל ולא כרב המנונא מכל מקום זונה היא ואסורה לכהן דהא נבעלה לפסול לה כדאמרינן באלמנה לכהן גדול בן תשע שנים ויום אחד גר העמוני ומואביה ומצרי וכו' אלא וודאי באירוסין מיירי ואין להוכיח מטה שאסר נותן לה גט שני והותרה לו דאי בנישואין איירי האיך הותרה לו והא יבמה שזינתה אסורה להחזיר ליבם כרב המנונא אי משום הא לא אריא דהא בסוטה בשילהי היה מביא פסקנן לית הילכתא כרב הונא ואי נמי לית ליה דרב המנונא ורבינו שלמה פירש כן אלא הלכתא הכי דלא קיימי לן הלכת' כוותי אלא וודאי אי יש להוכיח מה שפירש יש להוכיח דלא מיירי בנישואין ותו לא מידי :

ד' פ"ח ע"א עיין הכם על ספר ח"מ

בד (א) **אמרינן** אליבא דרב והבא על ספק אשת איש באשם תלוי קאי ובכריתות פרק ספק אכל אמרינן אמר רב אכל חתיכה אחד ספק חלב ספק שומן פטור וסבירא לי' שתי חתיכות שנינו וטעמא כדמפרש התם דמצות בעינן וליבא :